

ئىلىكترونلۇق كىتاپقا ئايلاندۇرغۇچى: ئابراال
2007-يىلى 3-ئاينىڭ 11-كۈنى

ئېلکتاتپ ئىشلىگۈچىدىن

سز توردىن چۈشۈرۈپ كۆرىۋاتقان مۇھەممەدجان راشدىن شئىرلىرىدىن تاللانما نامىدىكى بۇ شئىرلار توپلىمىغا كىرگۈزۈلگەن شئىرلار ئاساسلىقى بىلىك، ئىزدىنىش، شەبندەم، سادا قاتارلىق ئۇيغۇر تور بەتلرىدىن كەلگەن بولۇپ، تورداشلارنىڭ ياقتۇرۇپ كۆرۈشنى ئۈمىد قىلىمەن.

بۇ شئىرلارنىڭ كىلىش مەنبەسى ئېنتىرنىت بولۇپ، ئەسەر هوقۇقى ئەسلى ئاپتۇرغا مەنسۇپ. بۇ ئېلکتاتپ پەقدەتلا شەخسىنىڭ قىزىقىشى بويىچە ياسىلىپ، پەقدەتلا ھەۋەسكارلارنىڭ پايدىلىنىشى ئۈچۈن يوللاندى. ئەگەر سز ئاپتۇرلۇق هوقۇقۇمغا دەخلى قىلدىڭىز دەپ قارىسىڭىز ماڭا ئېلخەت ياكى ئۇچۇر ئەۋەتىڭ. مەن سزنىڭ شئىرىڭىزنى دەرھال چىقىرىۋىتىمەن.

مېنىڭ ئېلخەت ئادرىسىم: abral@live.com ياكى abral@live.cn ۋە ياكى بىۋاستە ئابراال ئېلکتاتپ تارقىتىش بلوگىدا سۆز قالدۇرسىڭىزىمۇ بولىدۇ. مېنىڭ بلوگ ئادرىسىم:

<http://ilkitap.blogbus.com>

ھۆرمەت بىلەن : ئابراال (بىلىك - ئىنتىل)

2008-يىلى 6-ئاينىڭ 18- كۈنى قايتا تۈزىتىلىدى

<http://ilkitap.blogbus.com>

مۇندەر بىجى

6.....	بىر كەلسەڭ
7.....	تاتلىق چۈشلەرde چۈشەيمەن
9.....	ئەسکى بولدۇم
11.....	بولسۇن
13.....	كەل دېمە
14.....	سىلەر ئۈچۈن شائىر بولغانىمەن
17.....	داداڭدىن ئازمىغىن يولدىن ئازساڭمۇ
19.....	خەتلەرىمنى تاشلىۋەتمىگىن
20.....	كۆڭۈل كۆكلىسۇن
21.....	بىرەر تونۇش بولمىسا
25.....	كىتەر بولساڭ خوش دىمەي كەتمە
26.....	ئۆمۈر دىگەن
27.....	كەچۈرۈلە ئۇلارمۇ ئانا بولىدۇ
28.....	يادىمىزدا بولسۇن ئانىلار
29.....	تىلەمچىلەرنى تىللاپ يۈرمەڭلار
30.....	ئاشقىلارغا ئالىتۇن سۆز
31.....	كەل
32.....	قورقىمەن
33.....	ئەتە گەرچە تىرىك بولساممۇ

35.....	روزى سايىت تۇتقان قەلم قولۇمدا
41.....	سەن مەندەك بولالامسىن ؟
45.....	دۇستلارغا
47.....	خوراپات
51.....	تېلىۋىزور
53.....	كۆرەلمەس
55.....	بالىلار
60.....	جىمى گۇناھ ئۆزۈمde
61.....	كەپتۈدەك
64.....	ياتلاشتۇق
68.....	ياشىسۇن
70.....	بولغىلى
72.....	ئىش ھەققىڭدىن تۇتىمەن
74.....	يانچۇقۇم
76.....	سەن كەتكەن كۇنى
77.....	ناتايىن
78.....	يىغلايمەن
79.....	ئوقۇپ تۇرسىز
80.....	ئەتە گەرچەتىرىك بولساممۇ
82.....	خىجالەت دۇقىمۇشىدا تۇرۇپ قالدىم

84.....	ئۇيغۇر تائاملىرى
87.....	سېنى .....
89.....	ئەسقاتارسەنمۇ .....
90.....	كاڭكۈك....
91.....	يىراقلارغا كەتمە،ئەزىزىم .....
92.....	يارىمغا مەكتۇپ .....
93.....	ئوخشايىمىز.....
95.....	ئەمما .....
97.....	بىر كۇنى .....
99.....	ئۇرۇمچى .....
102.....	مهندىن بىزار بولما ئالدىراپ .....
103.....	ئادەمدىك ياشا.....
105.....	رسىتۇران .....
106.....	بەرمىسىھەڭمۇ بەرمە قىزىڭىنى .....

بىر كەلسەڭ

مۇھەممەتجان راشدىن

مۇنداق يالغۇز قالارمىدىم ، بىر كەلسەڭ ،
تۈندە تەنها ماڭارمىدىم ، بىر كەلسەڭ .
ئۆتكەنلەرگە يىتىمالاردىك تەلمۇرۇپ ،
يىغلامىسىراپ قارارمىدىم ، بىر كەلسەڭ .

ئۈزۈڭ بولدۇڭ ماڭا ئاي - يىل ساناتقان ،
خۇدا بىزنى جۈپ بولسۇن دەپ ياراتقان .
ئۇچۇر بەرمەي يوللىرىڭغا قاراتقان ،
سىنى نامەرد سانارمىدىم بىر كەلسەڭ .

پۇتلرىمغا تىكەن كىردى ئالمامىسىن ،
ئەڭ بولمىسا بىر پارچە خەت يازمامىسىن .
بىر كەلسەڭ ئۇۋالىمغا قالمامىسىن ،
ساڭا خەتلەر سالارمىدىم بىر كەلسەڭ .

تاتلىق چۈشلەردىن چۈشەيمەن

تاتلىق چۈشلەردىن چۈشەيمەن سەن توغۇرلۇق، نىڭارىم،
بەلكىم شۇنداق بولغاندۇ سېنى ئويلاپ ياتقاچقا.
كۆيۈۋاتسام ئوتۇڭدا، ئويلىماسقا بولغايمۇ؟
ئىككىمىزدە ئە مە سقۇ ھارۋا باشقىا، ئات باشقىا!

كۆرگەنلىرىم ئوخشىماسى ئوڭۇمىدىكى ئىشلارغا،
يۇرگۇدە كىمىز ئۇچىرىشپ بۇستانلاردا ھەركۇنى.
كۇندە دىدار بىز ئۇچۇن مۇلکى - دۇنيا ئە مە سەمۇ؟
تارتىلما مەندۇ شۇ بىلەن سېغىنىشنىڭ كەلكۇنى؟

براق، هىجران دارىغا ھەر ئىككىمىز ئېسىقلقى،
ئاڭلۇمايدۇ شەپىسى بىز زارىققان ۋىسالنىڭ.
كەلگەنلەرگە بىلەلمەي، هىجران دىگەن قانداق ئىش؟
بار ئە مە سەمۇ بارچىسى ئىككىمىزدە مىسالنىڭ!

قالارمىزمۇ ئىككىمىز قىيامە تلىق دىدارغا،
كۆيۈپ - پىشىپ يۇرگىنىم كېتەرمىكىن بىكارغا.

كۆيگۈنۈم يوق سېنىدىن باشقىلارنىڭ ئوتسدا،
بولمىساڭمۇ يېنىمدا چىقىنىم يوق شكارغا.

سەۋەبني بىلمىدىم، يازغان خېتىم تەگىمەپتۇ،
چۈشۈپ كەتتى ئېھتىمال، دۇشمەنلەرنىڭ قولغا.
هېجران يەنە ئۇلغايىدى، كەتتى ۋىسال يىراقلاپ.
سوْ كىرگەندەك سۆيىگۈمىز بىناسىنىڭ ھۇلىغا.

يىغلاپ چىقار يۇرەكلەر شۇ ۋىسالغا يەتكۈچە،
يىگىت-قىزلار، بىلسە ئىلار هېجران دىگەن مانا شۇ!
تاتلىق چۈشلەر چۈشەيمەن شۇ هېجراننىڭ ۋەجىدىن،
ئۆزگەرمىدى ئۆزگىگە، يەنە كۆرسەم يەنە شۇ!

تومۇزلاردა ترىكمەن، ئوتلىرىڭدا ئۆلدىم،
مەيلى يايىسىم، سەن ئۇچۇن يەنە كۆيۈپ پىشايمەن.
ئۆرۈلمە مەدو بۇ هېجران بىر ۋىسالغا، ئېيتقىنا،
قاچانغىچە سەن ئۇچۇن تاتلىق چۈشلەر چۈشەيمەن؟!

ئەسکى بولدۇم

بۇغدىيىڭنى تېرىپ بېرىپ ئەسکى بولدۇم ،

ئوتۇنۇڭنى يېرىپ بېرىپ ئەسکى بولدۇم .

ساغاي دېسەڭ سىير بولدۇم سېنىڭ ئۈچۈن،

پۇتلرىمنى كېرىپ بېرىپ ئەسکى بولدۇم .

تاتلا دىسەڭ سلاپ قۇيدۇم دۆمبەڭىنمۇ ،

چېيىڭغا نان سېلىپ بېرىپ ئەسکى بولدۇم.

ئۆزۈمىدە يوق ئۇنى ئەلدىن تىلەپ يۈرۈپ،

ساڭا بۇلماق چېلىپ بېرىپ ئەسکى بولدۇم.

ساغلىقلرىڭ تۇغماي قالسا مەندىن كۆردۈڭ،

ساڭا قۇغۇن تىلىپ بېرىپ ئەسکى بولدۇم.

تۇمۇزلاردا سنى يەلىپ قولۇم تالدى،

مۇزدەك دۇغاب قىلىپ بېرىپ ئەسکى بولدۇم.

كىم قويۇپ ماڭا بۇنداق مالايلىقنى ،

ئېتلىرىڭنى بېقىپ بېرىپ ئەسکى بولدۇم.

كىرىلىرىڭنى يۇيۇپ بەرسەم رەھىمىتىڭ يوق،

كىگىزىڭنى قېقىپ بېرىپ ئەسکى بولدۇم .

«خۇپ بولدى!» دەپ دۈشمەنلىرىم خۇش بولۇشتى

ساڭا يائاق چېقىپ بېرىپ ئەسکى بولدۇم .

تۈكەن تەرىم بىكار كەتتى ئەگىزلىر دەك،

ساڭا ئابرويى تېپىپ بېرىپ ئەسکى بولدۇم.

بولسۇن

گۈل بولساڭىز گۈلگە خاس پۇرقلىڭ بولسۇن،

ئۇنەرگە خاس كە يىنىڭدە ئۇرقلىڭ بولسۇن.

ئۈلگە ڭىدۇر ھىممە تلىك ھەسەل ھەرسى،

كۆل بولساڭىز .ئۈزەرگە بېلىقلىڭ بولسۇن.

ئاسماندادا ئاي بولغۇن كۈن بولالماساڭىز،

ئىسسقىڭ بولمسا يۈرقلىڭ بولسۇن.

ئاسماندادا ئاي بولساڭىز ئۇنۇتما يەرنى،

باي بولساڭىز يادىڭدا چۈرقلىڭ بولسۇن.

ئىنسانغا تەس كۈن يوق تىلەپ يىيىشتن،

شۇندىمۇ چىرايلىق تىلکىڭ بولسۇن.

ئىلاھىم باي بولغۇن باي بولالماساڭمۇ،

بۇغدىيىڭ بولمسا تېرقىڭ بولسۇن.

ئادەمنىڭ ئالدى گۈل كە يىنى تىكەندۇر،

شۇ سەۋەپ كە يىنىڭدە قۇلقىڭ بولسۇن.

دوستۇڭغا بىرەرگە يۈركىڭ تەيىار،

دۇشمەنگە قۇلۇڭدا بۇييقىڭ بولسۇن.

بارچىدىن ئۇزاقتۇر ئەتە ئىنىڭ يۈلى،
منەرگە .ئۇمۇتلەر ئۇلقىڭ بولسۇن.
قەدىرسىز قالغاننىڭ كۈنى قىامەت،
سوپولساڭ ئاقارغا ئېرقىڭ بولسۇن.

تىلىنىڭ تىزگىنى بېشىڭىنىڭ بەختى،
قازانىڭ بولمسا توۇقىڭ بولسۇن.
باتۇرغا بارچىدىن سەگەكلىك قىممەت،
كۈندۈزمۇ ياقارغا چىرقىڭ بولسۇن.

نۇمۇسقۇ ئىنسانغا نۇمۇستىن ئۆلۈش،
ھۇشۇڭدىن كەتسە ڭمۇ تىنقىڭ بولسۇن.
ئۇمۇرلۇك ئۇزۇلمەس مۇنار بولساڭمۇ،
يېنىڭدا ئايىرلىماس يۈلكىڭ بولسۇن.

كەل دېمە

كەلدىمە، كۆڭلۈم، سىنى سۆيمە يىدىغاننى كەل دىمە،
 ئايىدا - يىلدا بىركلىپ كۆرمە يىدىغاننى كەل دىمە.
 كۆيىگىنىڭنىڭ كۆڭلى نەدە، كۇنلىمە بىلمە ي تۇرۇپ.
 تۆت يىقىڭدا چوغ بولۇپ كۆيىمىگەننى كەل دىمە.
 سەن ۋاپادىن ناخشا ئىيتىساڭ، جور بولامدۇ بىۋاپا.
 گەپ - سۆزۈڭگە شۇ سەۋەپ كۆنمە يىدىغاننى كەل دىمە.
 ياخشىلىق كۆرمەس كىشى سۆيمەس نىڭارغا يالثۇرۇپ.
 ياخشى يارنىڭ قەدرىنى بىلمە يىدىغاننى كەل دىمە.
 ئاه، ئۇرۇپ يۈرمە نادان، كەتكەن نىخگارنىڭ كەينىدىن.
 يۈر، دىگەندە سەن بىلەن يۈرمە يىدىغاننى كەل دىمە.
 ئايىنغاندا قۇرغۇيۇڭ كەلگە يىمۇ ئىندەككە يەنە.
 سەن تۇرۇپ نەلە رىگىدۇر ئۇنلە يىدىغاننى كەل دىمە..~@!

سلەر ئۇچۇن شائىر بولغانىمەن

بۇ دۇنياغا تەڭرىم چاچقان ئاددى بىر دانىمەن،
 ئەتىمالىم ، ئەلمىساقتىن شۇڭا دېھقانىمەن .
 قەلەملرىم ئۆمۈر بويى ئانىلارغا قول،
 دىمەك ئاۋال سلەر ئۇچۇن شائىر بولغانىمەن.

خىياللىرىم كىزىپ يۈرەر مەھەللەڭلارنى،
 بىلەمىسىلىمەن، ئۆيۈڭلاردا كۈندە مىھمانمەن.
 يوشۇرمايىمەن يۈرىكىمنى، بىلگۈڭلار كەلسە،
 شوئارىم شۇ تەشناغا سۇ، ئاچلارغا نامەن.

پەزىلەقته ئانىلارنى كامالەت دەيمەن،
 لىكىن ئۆزەم دىيانەقته جىمىدىن خامىمەن.
 ئارمىنسىم بار، دەرمىنسىم يۈق، شۇڭا سلەرنى،
 تەسۋىرلەشكە كەچۈرۈڭلار، تالايدىن كامىمەن.

تونۇرلاردا پىشقۇم كىلۇرسىلەرنان ياققان،
قايدا بولسام سىلەربىلەن بىرجان بىر تەنەمن.
چىنپۇتىمەيمەن ، نۇربار، دېسە يازغانلىرىمدا
لېكىن ئۆزەمىسىلەر ئۈچۈن يېقلغان شامەن .

سىلەر سوزغان لەغمەنلەرگە تاپالماي تەسویر،
ياشلىقىمدا قانچە قىتم داغدا قالغانمەن.
سرلىرى شۇ ئەل ماختىغان شائېرىلىقىمنىڭ،
مەن ئىلهاىمى سىلەر ياققان ناندىن ئالغانمەن.

ئۇۋىسىدىن ئۇچقان قىزلار ئانا بولماقچى،
شۇڭا قىزىم شەرىپىگە بەزمە قۇرغانمەن.
تاللا، دېسە بۇ دۇنيالىق تۆھىپكارلارنى،
ئەڭ ئاۋىلى ئانىلارغا چاۋاك ئۇرغانمەن.

ئانىلار سىز ئامىتىمۇ ، قامىتىمۇ يوق ،
سىلەربىلەن خەمەك تاشلاپ، پىلەك يايغانمەن
قىلىپ قۇيۇپ ئەزىز ئانا <>قىلما<> دىگەننى،
يوشۇرمایمەن كۈندە تېنەپ، كۈندە قايغانمەن.

چاڭقىغاندا ، ئانام تۇتقان چۆمۈچنى كۆرسەم،
قانچە قىسم سۇ ئىچىمە يىمۇ سۇغا قانغانىمەن .
بىرتال چىچى كۆيۈپ كەتسە قىزىق تونۇردا،
چىدالماستىن مە نمۇ شۇئان كۆيۈپ يانغانىمەن.

قە يىسەرلىكىنىڭ سىلەر بە رىگەن قىلىچى بىلەن،
تالاي جاپا مۇشەققەتنى يولغا سالغانىمەن.
قانداق روناق تاپتىڭ؟ دىگەن سوئال نە حاجەت،
چۈنىكى سىلەر ماڭغۇن دىگەن يولدا ماڭغانىمەن.

ئانىلارنىڭ دۈشىمنى يۇق شايتاندىن ئۆزگە ،
زۆرۈر بولسا، بىغىڭلارغا قاشامەن تامىمەن.
تەبرىكىلەيمەن ئەلدىن ئاۋال بايرىمىڭلارنى،
چۈنىكى، ئەسىلى سىلەر ئۈچۈن شائىر بولغانىمەن.

داداڭدىن ئازمىغۇن يولدىن ئازساڭمۇ

داداڭنىڭ ئىسمىنى يازمايسەن ئەجەپ،
 سالام خەت يازساڭمۇ، ھۆججەت يازساڭمۇ.
 ئازغۇنلۇق بولما مەدۇ يۈل تۇتساڭ شۇنداق،
 داداڭدىن ئازمىغۇن، يولدىن ئازساڭمۇ.

بالاڭنىڭ توپقا يېزبىسەن باغانق،
 تەكتىگە قارىسام يەنە شۇ ئىللەت.
 ئۇنتىغان ئەمە سقۇ ئەزەلدىن، دۇستۇم،
 ئاتىنىڭ ئىسمىنى بىزنىڭ بۇ مىللەت.

دەپتىرىڭ تېشىدا تەنها ئۆز ئىسمىك،
 ۋاھ، ئەجەپ ئىش قىپسىن دادىسى يوقتەك.
 قەلىمىڭ ئۇنتىسا داداڭنى دائم،
 بولما مەسىن داداڭدىن ئۆزۈڭ ئۇلغۇدەك؟

ئاتىلار ئىسمىنى يازغۇلۇق ئاۋۇال،
ئاق سۈتىنەك قەغەزگە ياز دېسە بىر خەت.

ئىسمىڭغا ئاتىلار ئىسمى ئۇلانسىۇن،
تۇلۇقتۇر تەزكىرەڭ شۇندىلا پەقەت.

بالاخمۇ قىلىدۇ ئەر يېتىپ بىر كۈن،
سەن قىلغان ئىللەتنى سەن كەبى سادىر.
ئاتىمىز بار بىزنىڭ، دۇنياغا ھېچكىم،
ئاتىسىز كەلمەككە ئەمە ستۇر قادىر.

خەتلرىمنى تاشلىۋەتمىگىن

خەتلرىمنى تاشلىۋەتمىگىن.

خەتلرىمە منىڭ زارىم بار.

تاشلىۋەتسەڭ يەنە يازارمەن.

سەندىن ئۆزگە نەدە يارىم بار؟

كۆرسەتمىگىن دۈشەنلىرىمگە،

سالما ئوتقا ياكى ئالدىراپ.

يەتمىسىڭمۇ قەدرىمگە مەيلى.

ئەقىدەمنى قىلمىغىن خاراپ.

خەتلرىمنى تاشلىۋەتمىگىن،

تاشلىغاندەك ئاچچىق ئالىمنى.

مەنمۇ شاختا بولارمەن يەنە.

تاشلىۋەتسەڭ بولۇپ قالارمەن.

تاشلىغاندەك تاشنى تالاغا.

ساڭا مۇنچە يىغلىماس ئىدىم،

ئىشقىڭ منى قويدى بالالغا

كۆڭۈل كۆكلىسىۇن

سۈيۈنگەننى سۈيۈپ قوي، سەندىن كۆڭلى قالمىسۇن،
 بىر سۈيۈشىمۇ غەنييمەت، مەيلى قانسىۇن - قانمىسۇن.
 شۇنىڭغىمۇ يىتەلمەي يۈرگەنلەرنى ئاز دەمسەن،
 لۇنىڭ سۆيسۇن كۆڭۈنىڭ سۆيىمەسىلىكى چانمىسۇن.
 ئادىيەلىك سانالغان شۇنداق يۇمىشاق كۆڭۈلەر،
 ئاسان ئىشىمۇ بىراۋغا تۇتۇپ بەرمەك مەڭزىنى.
 سۆيۈپ قويىساڭ بىر قېتىم ئەجەپ ئەمەس بىچارە،
 بولۇپ قالسا سۈرگەندەك بۇ جاھاننىڭ پەيزىنى.
 تاۋاپ دېگەن شۇ ساشا، ساۋاپ دېگەن شۇ ساشا،
 باي بولغاندەك سەن بىلەن ئۇنىتىمايدۇ ئۆلگىچە.
 كۆڭۈل دېگەن ئەزەلدىن كۆكلەش ئۈچۈن يارالغان،
 ئالدىرايدۇ شۇڭلاشقا سۆيۈنگىچە سۈيگۈچە.
 ئەگىپ يۈگەن بىراۋنىڭ كۆڭلى قالغان ياماندۇر،
 كۆڭۈل دېگەن قىزىل گۈل ئۈزمىسە ڭىمۇ پۇراپ قوي.
 ئۇنىتىماپتۇ دەپ قالسىۇن بىر كۈنلىرى ييراقتا،
 يازغانلاردىن سالام ئېيت كەلگەنلەردىن سوراپ قوي.

بىرەر تونۇش بولمسا

ئىش پۇتكۈزمهك مۇشىھقىھەت، بىرەر تونۇش بولمسا،
 قوشۇلدۇ شەرتىكە شەرت، بىرەر تونۇش بولمسا،
 قوشۇلدۇ دەرتىكە دەرت، بىرەر تونۇش بولمسا،
 يىغلاشىمۇ بار نەچچە رەت، بىرەر تونۇش بولمسا،
 ئەڭ ياخشىسى ئاستا كەت، بىرەر تونۇش بولمسا.

بولمۇالدى خادىملار ئىشنى پۇلسىز بىجىرمەس،
 مىدىرىلىماس ئاز پۇلغا، ئۇندا بىزنى باسارتەس،
 ئارقا ئىشك ئاچمىساڭ، ئاسان ئىشىمۇ بولار تەس،
 شۇڭا تونۇش ئىزدەيمىز، مېڭىپ يۈرۈپ ئىگىز-پەس.
 تۈگىشىمىز پۇل تۆلەپ، بىرەر تونۇش بولمسا.

تونۇشلىرى بارلارنىڭ بالىلىرى خىزمەتتە،
 يېقىنلىرى يوقلارنىڭ قالدى يىلاپ بىر چەتتە،
 پىرىنسىپلار، ھۆججەتلەري يوق ئەمە ستۇر ئەلۋەتتە،
 ھۆججەت قېلىپ بىر چەتتە، ئىش پۇتىدۇ خىلۋەتتە،
 يامان ئىكەن شۇ خىلۋەت، بىرەر تونۇش بولمسا.

كۆرە-كۆرمەي دوختۇرلار،، بالىنىستتا يات دەيدۇ،
"يىتىشىمە يدۇ پۇل" دىسەم، "ئۆي-بىساتنى سات" دەيدۇ،
بىر شەيتىنىم پىچىرلاب، رېستۇرانغا تارت دەيدۇ،
كۆڭلۈم: ئەمما ياخشىسى بىرەر تونۇش قاپ دەيدۇ،
ئۆزگە ئامال يوق پەقەت، بىرەر تونۇش بولمىسا.

تونۇش كىرەك جىق ئىشتا، تىجارەتتە، سەپەردە،
تونۇش - بىلىش بولمىسا، هايياتىڭمۇ خەتەردە،
ئىشچى بولۇپ زاۋۇتقا رەسمىيەتنى ئۆتەردە،
قەرز ئېلىپ بانكىدىن ياكى لازىم ئىتەردە،
كار قىلمايدۇ ئاق ھۆججەت، بىرەر تونۇش بولمىسا.

تونۇش دىگەن تونۇشكەن، يۇمىشتاركەن قاتىقىنى،
ئايالاندۇرۇپ تاتلىققا، ئوڭشايدىكەن ئاچچىقىنى،
يېقىنلىرى پەسكويغا چۈشۈرەركەن باشلىقنى،
غەم باسقاندا تونۇشۇڭ باشلاپ كىلەر شاتلىقنى،
سوکۇلدايسەن ھەپتىلەپ، بىرەر تونۇش بولمىسا.

ئەقەللسى ئالالماي بىر پىراۋاً بالامغا،
 ئۆتۈپ كەتتى توققۇز ئاي قۇرۇق بارغاج سالامغا،
 پۇل سۇڭگۇتسام جۇدالق يىتەر ئىكەن كالامغا،
 تۇز سەپكەندەك بولمامدۇ ،ساقايمىغان يارامغا؟
 نەدە ياردەم، نە مەددەت، بىرەر تونۇش بولمسا؟!

بىرەر تونۇش بولمسا، ياقا يۇرتقا چىقساڭمۇ،
 مۇساپىرسەن، غېرىپىسەن پۇل خەجلەشنى ئۇقساڭمۇ،
 تەشۈش بىلەن ياشايىسەن، بەتتە پولو يۇتساڭمۇ،
 تونۇشلارغا يىتەمدۇ ، بىرەر ئۇستاز تۇتساڭمۇ؟
 كىتەر سەندىن سەلتەنەت ، بىرەر تونۇش بولمسا.

بىر شەھەرگە بىر كۈنى بېرىپ قالدىم ئويىنساچ،
 تىنەپ قالدىم تۇيۇقسىز بىرەر تونۇش بولمىساق،
 سەرسان بولدۇم ، يات كۆرۈپ سارا يلاردىن قوغلىغاچ،
 ئامان قالدىم تۈرمىدىن ، ياندا پۇلۇم قوغدىغاچ،
 بولار ئىكەن بەكمۇ سەت، بىرەر تونۇش بولمسا.

ياكى مىنىڭ تۇنۇشوم ۋە يا ئۇنىڭ تۇنۇشى ،
 موھىم ئىكەن ئەيتاۋۇر بىر تۇنۇشنىڭ بولىشى،
 نۇرغۇن غەمدەن قۇتقۇزۇپ تۇنۇشلارنىڭ يۆلىشى ،
 پېقىرنىڭمۇ ئازايىدى ، شۇڭا يانچۇق كولىشى ،
 تەبىيار ئىكەن قاباھەت ، بىرەر تۇنۇش بولمىسا.

"تونۇشتۇرۇش" دىگەندىن "تونۇش" ياخشى بويقالدى ،
 سايىسى يوق دەرەختىن قۇمۇش ياخشى بويقالدى ،
 تۇنۇشلارنى يات ئىتىپ تۇرۇش ياخشى بويقالدى ،
 يىرتىقىمغا ئەسقاتقان پۇرۇچ ياشى بويقالدى ،
 تۈگۈتەتتى منى يەپ بىرەر تۇنۇش بولمىسا.

كىتەر بولساڭ خوش دىمەي كەتمە

كىلەر بىدە كۆيتۈپ كەلگەنتىڭ.

كىتەر بولساڭ: خوش!" دىمەي كەتمە.

ياخشى چاغدا ياخشى يارىتىنى.

ئايىلغاندا گۇناھكار ئەتمە.

مهندىن ئۆتكەن گۇناھ سەۋەنلىك،

يوق ئەمە ستۇر سەندىمۇ بەلكىم.

رهنجىگەندە كىرەكقۇ ئويلاش،

ئۆز-ئۆزىنى ئەڭ ئاۋۇال ھەركىم.

تارتىلىمسۇن ئايىلغاندا بىز،

ياخشى ئۆتكەن كۈنلەر جازاغا.

نامەرتلىكتۇر" خوش!" دىمەي كەتكەن.

ئۇچرىغاندا سۆيگۈ قازاغا.

قاتىق يىپما چىققان ئىشىكىنى،

يىنسىپ قايتا كىرىپ قالىسىن.

ئىيتقانلىرىم توغرىمۇ خاتا.

بىر كۈنلىرى بىلىپ قالىسىن.

ئۆمۈر دىگەن

قىياس قىلساڭ، ئۆمۈر دىگەن ئوخشايدۇ،

ئاتا-ئاناڭ ئاتلاندۇرغان سەپەرگە .

سەپەرلەرمۇ يېرىم يولدا توختايىدۇ،

گاھ يولۇقسا كۈتۈلمىگەن خەته رگە.

مۇنبىرى يوق، سورۇنى يوق، سازى يوق،

ئۆمۈر دىگەن چىڭقاپ ئېيتقان ناخشىدۇر.

لېكىن ئەلنىڭ يۈركىگە ياقمسا،

ئۇنداق ناخشا ئېيتىمىغانمۇ ياخشىدۇر.

ئۆمۈر دىگەن ئەزىم دەرييا گويا بىر ،

ئېقىپ بارار گاھى سۈزۈك، گاھى لاي.

لاي بولسىمۇ بەزىلەرنىڭ سۈبىي بار،

بەزىلەرنىڭ گىياھ ئۇنمهس قۇرۇق ساي.

كەچۈرۈڭ ئۇلارمۇ ئانا بۇلدۇ

قىز دىگەن ئۇتمەيدۇ مەڭگۇ قىيغىتىپ،

كەچۈرۈڭ، ئۇلارمۇ ئانا بۇلدۇ.

يۇرمەيدۇ كۇرۇنگەن شاخنى ئىرغىتىپ،

كەچۈرۈڭ، ئۇلارمۇ ئانا بۇلدۇ.

بارچىدىن ئۇلارغا مۇھەببەت ئەزىز،

يۇللەرى شۇڭلاشقا گاھى پەس، ئىگىز،

شۇلارنى ئازدۇرغان، ئەسىلى، سىز، بىز،

كەچۈرۈڭ، ئۇلارمۇ ئانا بۇلدۇ.

بىرلىرى ئالدىنپ كىپىنەكلەرگە،

تەگىسىمۇ تەككەندۇ بىمەھەل ئەرگە،

كۈز تۇلا سەۋەبى گۇھەرگە، زەرگە،

كەچۈرۈڭ، ئۇلارمۇ ئانا بۇلدۇ.

ئايىدىمۇ داغ بارغۇ ئۇلارمۇ ئايغۇ،

ئۇلارمۇ تۇنۇڭۇن تۇغۇلغان تايغۇ؟

قىيغىتسا يەپ يۇرمەڭ ئۇلاردىن قايغۇ،

كەچۈرۈڭ، ئۇلارمۇ ئانا بۇلدۇ.

يادىمىزدا بولسۇن ئانىلار

بۇشۇكىله رده ئانا تەۋەرەتكەن،
 بىزلەر دۇستۇم يارقان ئەمە سەمۇ؟
 ئاغزىمىزغا ئانا سۇتىدىن
 ئانا مەھرى ئاققان ئەمە سەمۇ؟

 ئاغربىپ قالساق ئاقناندا ئاشلاپ،
 دىلى كۈيۈپ، كۈزىنى ياشلاپ،
 كۈندە سۈيۈپ، تۇندە باغانشلاپ،
 بىزنى شۇنداق باققان ئەمە سەمۇ؟

 بىز يىممىسىك ئۇزى يىمەستىن،
 ئاچ يۈرسىمۇ ئاچتىم دىمەستىن،
 بىز كىيمىسىك ئۇزى كىيمەستىن،
 يۈقنى ئىزلىپ تاپقان ئەمە سەمۇ؟

 يادىمىزدا بولسۇن ئانىلار،
 ئۇيىمىزدە تۇرسۇن ئانىلار،
 مەڭگۈ راھەت كۇرسۇن ئانىلار،
 ئۇلار جاپا تارتقان ئەمە سەمۇ؟

تىلە مچىلەرنى تىلاپ يۈرەمەڭلار

تىلە مچىلەرگە قاپاق تۈرمەڭلار،

تىلە مچىلەرنى يامان كۆرمەڭلار.

كۈندە بەرسەم كۈندە كەلدى دەپ،

تىلە مچىلەرنى تىلاپ يۈرەمەڭلار.

يېتىم سېغىنار يازنى باهارنى،

يالاڭ ئاياقتا دەسىسەيدۇ قارنى.

ئەجەپلەنمەڭلار قىسمەتلەرنگە،

تەغدىردۇر شۇنداق قىلغان ئۇلارنى.

قاشتىن قاتىق ناكانىڭ كۈنى،

بىزلەر باقىمساڭ كىم باقار ئۇنى.

ئەما، ئاجىزنىڭ باش پاناھى يوق،

قۇرۇق قايتىمىسۇن سۇنۇلغان قولى.

كەلمەيدۇ دېمەڭ شۇ كۈنى بىزگە،

تەغدىر باقمايدۇ خارغا، ئەزىزگە.

زېمىننى ئەستىن چىقارغان يامان،

يۈرەمەڭ قول سۇنۇپ دائىم ئېگىزگە.

ئاشقلارغا ئالتۇن سۆز

ئاشق بۇلساڭ ئاداققىچە بول،

قىزىل گۈلگە كۆيىگەندەك بۇلبۇل.

ئاشق دىگەن ئىشىقىسىز بۇلماس،

مۇھەببەتنى ئازدۇرمسۇن پۇل.

دەردى تۇلا دىلبىرى يوقنىڭ،

ئۇزۇپ قىسقان گۈللىرى يوقنىڭ.

بۇ دۇنيانىڭ قىزىغى بىلسەڭ،

سۆيىگۈسىدە ئاشق-مەشۇقنىڭ.

ئاشقلارغا ئالتۇن سۆز ئىكەن:

"садاقەتنى گۆھەر بىل "دىگەن،

ئېيتىڭلارچۇ ساداقەت بولماي،

سۆيىگۈ بېغى قاچان گۈللىگەن؟

چىداش كىرەك مۇشەققەتلەرگە

ۋاپا كىرەك مۇھەببەتلەرگە.

مەشۇغىڭنى سۆيەلمىسى ڭمۇ،

يىغلىمىغۇن تارتقان دەرتلەرگە.

كەل

كېلەر بولساڭ ئەمدى يار كەتمەيدىغان بولۇپ كەل ،
 ئەڭ بولمسا بىر ئاخشام كەچلەيدىغان بولۇپ كەل .
 تۆرەلگەن نىز ۋاپادىن ، شۇبەھلەرگە نە حاجەت ،
 جاندىن كەچسەڭ ، مېنىڭدىن كەچمەيدىغان بولۇپ كەل .
 ياغلىق بولسۇن قولۇڭدا كۆز يېشىمنى سۈرۈتكىلى ،
 مېنى ئالداب يالغان ئاش ئەتمەيدىغان بولۇپ كەل .
 بىللە چاپقان ئۆستە ئىنىڭ ھېكايسى ئۇنتۇلماسى ،
 بۇ كۈنلەرنى تا مەڭگۈ ئەسلىيدىغان بولۇپ كەل .
 بىللە چېچىپ ئورۇقنى ئېتىزىغا جۈلۈكىنىڭ ،
 بىللە يەندە خامانلار چەشلەيدىغان بولۇپ كەل .
 كۆز ياشلارغا كىم خۇشتار ، كۈلكە بىزدە كۆپ بولسۇن ،
 ئالتە كۈلۈپ ، بىر يىغلاپ پەسلىيدىغان بولۇپ كەل .
 ئىنسان دىگەن دونياغا دەرت تارتىقلى كەلمىگەن ،
 جۇددالىقتا دەرت - ئەلەم چەكمەيدىغان بولۇپ كەل .
 قاچانغۇچە يۈرىمىز كاككۈك بىلەن زەينەپتەك ،
 دۈشمەن ئاتقان تاش داشگال يەتمەيدىغان بولۇپ كەل .

قورقىمەن

خوب ئۆزۈڭ دۇنيا بىراق شەيتانلىرىڭدىن قورقىمەن،

بى گۇنانى باغلىغان ئارقانلىرىڭدىن قورقىمەن.

قۇرۇسۇن كۆرگەن كۈنۈم شۇ ئاق نانلىرىڭدىن ئايىلىپ،

ئويلىسام گاھىدا ئاچ قالغانلىرىمىدىن قورقىمەن.

بەرگىنىڭ بەرگەنگە قوشلاپ مېنى ھەيران ئەيلىدى،

بەرمىگەن ئەكسىنچە جان ئالغانلىرىڭدىن قورقىمەن.

قۇرۇسۇن كۆرگەن كۈنۈم شۇ ئاق نانلىرىڭدىن ئايىلىپ،

ئويلىسام گاھىدا ئاچ قالغانلىرىمىدىن قورقىمەن.

نى بالالار قۇتروشۇر، كىملەرگىدۇر تەھدىت سېلىپ،

كۈندۈزۈڭدە قايغۇ يەپ، ئاخشاملىرىڭدىن قورقىمەن.

تۈنلىرىڭدە تۈلکە يۈرسە، كۈندە ئەلگە ئارلىشىپ،

بۆرە يوق دەپ ماختىما ئورىمانلىرىڭدىن قورقىمەن.

ئەتە گەرچە تىرىك بولساممۇ

داۋان دەيدۇ يېرىم ئەسربىنى ،
مىڭىپتىمىن، دىمەك، مەن پەسکە.
ئات سالغاندا ئاتمىشقاقاراپ،
ئېلىپ قالدىم بىر ئىشنى ئەسکە.

قىلەكلەردەك بولامدۇ ھاييات ،
كىم بىلىدۇ پەللەمىز نەدە ؟
ئەتە گەرچە تىرىك بولساممۇ ،
خوش! ئېيتىمىن بۇگۈن مەشەدە .

يا مەن بالدور ، يا سەن ئىلگىرى ،
كۆز يۇمۇمىز ھامان بىر كۇنى .
يىغىسى بار ئالەم دىگەننىڭ ،
شەرت قىلمايدۇ مەڭۈ كۈلکىنى .

كەچۈر مىنى، كەچۈر دۇم مەنمۇ ،
ياخشى - يامان دىيىشكەن بولساق .
بۇ دۇنيادىن شۇنداق كېتە يىلى ،
بۇرۇن قانداق يۈرۈشكەن بولساق .

بالدۇر كەتسەم ، خەير-خوش ، دوستۇم ،
كېيىن قالسام، رازىمەن سەندىن.
خوشلاشقۇم بار كېتەردە سۆيىپ ،
سۆيەلمىسىم ، رەنجىمە مەندىن.

روزى سايىت تۇتقان قەلەم قولۇمدا

ئالىتون تۈگىم بولمىسىمۇ تونۇمدا ،

روزى سايىت تۇتقان قەلەم قولۇمدا .

ئايىرلىمايمەن چۈشۈمدى ۋە ئۆڭۈمدا ،

روزى سايىت تۇتقان قەلەم قولۇمدا .

دېھقان تامان تارتىپ تۇرار قەلىمم ،

ئېتىزلارغا سورەپ تۇرار قەدىمم .

ئاددىي قەغەز، ئاددىي سىياھ تەلىپىم ،

روزى سايىت تۇتقان قەلەم قولۇمدا .

شۇ قەلەمدەك ئىشچان قەلەم ئاز تېخى ،

ئىشچانلىقتا بىزمو تالاي خام تېخى .

شاىر دىگەن بىزدە قۇرۇق نام تېخى ،

روزى سايىت تۇتقان قەلەم قولۇمدا .

يىغلىغىنىم دېھقانلارنىڭ يىغىسى ،
 دېسەڭ مە يلى: « يىغلىغىنىڭ نىمىسى؟ »
 چۈنكى دېھقان شېئىرىنىڭ تېمىسى ،
 روزى سايىت توْتقان قەلەم قولۇمدا .

خوتەنلىككە ياققىنىمۇ شۇ قەلەم ،
 تەڭرەتاغنىڭ باققىنىمۇ شۇ قەلەم .
 ئەلدىن ئابروي تاپقىنىمۇ شۇ قەلەم ،
 روزى سايىت توْتقان قەلەم قولۇمدا .

ئەلدىن ئازماق بىزگە گۇناھ، ئەيىتتۇر ،
 ئەل سويمىگەن شائىرقەلبى مېيىتتۇر .
 ئەل يولىدا كەتكەن شائىر شېھىتتۇر ،
 روزى سايىت توْتقان قەلەم قولۇمدا .

شۇلار بىلەن بىللە مېنىڭ تىننىقىم ،
 سۇ ئىچەرگە بىللە قۇدۇق ، ئېرىقىم .
 بىللە مېنىڭ تەرگەن بۇغداي ، تېرىقىم ،
 روزى سايىت توْتقان قەلەم قولۇمدا .

ئاچ قالىمەن ئاچ قالغاندا شۇلارمۇ ،

تاسقىلىمەن تاسقالغاندا شۇلارمۇ .

باي بولىمەن باي بولغاندا شۇلارمۇ ،

روزى سايت تۇتقان قەلەم قولۇمدا .

بىللە باردىم شۇلاربىللەن بازارغا ،

بىللە باردىم مېيىت چىقسا مازارغا .

تۈيلىرىدا يەنە باغانق يازارغا ،

روزى سايت تۇتقان قەلەم قولۇمدا .

سۇ توشۇيمەن شۇلار تىكەن گۇللەرگە ،

ئوخشتىمەن قىزلىرىنى ھورلەرگە .

يامغۇر سوزلۇك ياخشىلارنى كۇيىلەرگە ،

روزى سايت تۇتقان قەلەم قولۇمدا .

شاىر ئۇلۇغ كۇيىچىسىدى خەلقىنىڭ ،

دostى ئىدى خەلقىم دېگەن ھەركىمنىڭ .

تەسەللىسى يىغلاپ قالغان قەلبىمنىڭ –

روزى سايت تۇتقان قەلەم قولۇمدا .

شۇقەلەمدىن ھوزۇر ئالغان دىل تولا ،
شۇقەلەمنى تەرىپلىگەن تىل تولا .
شۇقەلەمگە ھېرس تولا - خىل تولا ،
روزى سايىت تۇتقان قەلەم قولۇمدا .

شۇقەلەمدە ئۇ يازغاندەك يازماق تەس ،
يازغانلىرى قىلدى مېنى بىھۇش - مەس .
ئۇ يازغاندەك يازالمسام باسار نەس ،
روزى سايىت تۇتقان قەلەم قولۇمدا .

سوڭۇلغاندەك گۇدەك قولى قەن ئۇچۇن ،
بېرىۋەتىم بۇ كۈڭۈنى ئەل ئۇچۇن .
شۇ ئەمە سەمۇ بايلىق دىگەن مەن ئۇچۇن ،
روزى سايىت تۇتقان قەلەم قولۇمدا .

چاتقىم كەلمەس شائىرلىقنى شوھەتكە ،
ئوخشتىمەن ئۇنى ئۇلۇغ مېھنەتكە .
يېزىۋالاي، كېلىڭ دوستۇم، سوھبەتكە ،
روزى سايىت تۇتقان قەلەم قولۇمدا .

بولغان بىلەن بانكىلاردا پۇلۇم يوق ،
ئەمىلسىم يوق ، پىكاۋىم يوق، يولۇم يوق .
بولغان بىلەن مېنىڭ ئۇزۇن قولۇم يوق ،
روزى سايىت تۇتقان قەلەم قولۇمدا .

سەھرالاردا شېئىرىمنىڭ يىلتىزى ،
شەھەرلەردىن ئەنلىكىن ئۇزۇزى .
يۇرۇت تەقدىرى - تەقدىرىمنىڭ دەل ئۆزى ،
روزى سايىت تۇتقان قەلەم قولۇمدا .

شۇ قەلەمنى يوقاتمايمەن ، ساقلايمەن ،
شۇ قەلەمەدە قەبرىسىنى يوقلايمەن .
زورۇر چاغدا دۇشمەنلەرگە ئوقلايمەن ،
روزى سايىت تۇتقان قەلەم قولۇمدا .

ئېزىتتىقۇغا ئېزىتتۇرماس پوس ماڭا ،
دېھقان بىلەن يەرەيدىسىم قوش ماڭا .
نەگە بېرىپ ، نەدە تۇرسام دوست ماڭا ،
روزى سايىت تۇتقان قەلەم قولۇمدا .

ئۇ سويمەننى سويمەكچىمن ئولگىچە ،
سويمەكچىمن بۇستانلاردىن چولگىچە .
نوۋەت كېلىپ ئەلمۇ مېنى كومگىچە ،
رۇزى سايىت تۇتقان قەلەم قولۇمدا .

سەن مەندەك بولالامسىن ؟

ساترا

سەن مەندەك بولالامسىن ،

دۆڭگە سۇ قۇيالامسىن ؟

ئاناڭغا سويمىغان قويىنى ،

باشلىققا سويالامسىن ؟

قويغا ئۆزگىرەلەمىسىن ،

ئىتقا ئايلىنالامسىن ؟

مەندەك ئەركىلەپ يۈرۈپ ،

باشلىق سايلىنالامسىن ؟

سەن مەندەك بولالامسىن ،

كۆككە غادىيالامسىن ؟

"بۇ ئىشىڭ خاتا " دېسە ،

شۇ ئان جايلىيالامسىن ؟

ئاغزىڭدا شەھەر ئىلىپ ،

بىر كۆتەك يارالامسىن ؟

بېلىڭنى سىيالاپ يۇرۇپ ،

مۇكايپات ئالالامسىن ؟

سەن مەندەك بولالامسىن ،

غەيۋەتمۇ قىلالامسىن ؟

ياخشىلارغا دەرت كەلسە ،

چاۋاكمۇ چالالامسىن ؟

قانچىلىك ھۆنەرۋەنسەن ،

قاپقانمۇ قۇرالامسىن ؟

ھەر دوستۇڭغا بەش ئورا ،

مەندەك كولىيالامسىن ؟

سەن مەندەك بولالامسىن ،

قىزلارنى تورالامسىن ؟

دادېسى كىلىپ قالسا ،

قورقماستىن ئۇرالامسىن ؟

پايپاسلاپ سەتەڭلەرنىڭ ،

كەينىدىن ماڭالامسىن ؟

ئەر يەتكەن بالاش تۇرۇپ ،

ئاشنا ئوينييالامسەن ؟

سەن مەندەك بولالامسەن ،

قاۋاقتا قونالامسەن ؟

ساقچىلار كىلىپ قالسا ،

مەندەك تېز تونالامسەن .

يىتىمنى بوزەك ئەيلەپ ،

يالغۇزنى ئۇرالامسەن ؟

نوچىسى كىلىپ قالسا ،

ئۇن تەزم قىلالامسەن ؟

سەن مەندەك بولالامسەن ،

بازار باشقۇرالامسەن ؟

ئۇن تىيىن چىقىم قىلماي ،

كىڭىز باستۇرالامسەن ؟

سودىگەر بولالامسەن ،

خەقنى كوملىيالامسەن ؟

داداش پۇل سوراپ قالسا ،

شىدەك ھومىيالامسىن ؟

سەن مەندەك بولالامسىن ،

سوٽكە سۇ قوشالامسىن ؟

خەقنىڭ مۇلىكىنى ، ئاستا

ئۆيۈڭە توشۇيالامسىن ؟

ئالدىدا ئايالىڭنىڭ ،

مەندەك تىك تۇرالامسىن ؟

كۇندۇزى تاماق ئېتىپ ،

كەچتە كىرىيالامسىن ؟

سەن مەندەك بولالامسىن ،

شۇنچە ئىش قىلالمىسىن ؟

بوران چىقىسىمۇ ئون بال ،

يىقلماي تۇرالامسىن ؟

دۇستلارغا

يامان كۈنلەر مەن بىلەن كەتكەي،
ياخشى كۈنلەر سەن بىلەن بولسۇن.

مەنلا تارتاي تىكەن دەردىنى ،
قىزىل گۈللەر سەن بىلەن بولسۇن .

چوققىلارنى ساڭا ئۆتۈندۈم ،
ماڭا قالسۇن سايىنىڭ تاپىنى.
تەغدىر ساڭا تاۋار تون ياپسۇن،
ماڭا قالسۇن ئەسكى چاپىنى.

مەن ياسغان كۆۋرۈكتىن ئۆتسەڭ،
مېنىڭ ئۈچۈن ياساپتۇ دەپ ئۆت .
سەپەرلەر دە قالساڭ ئۇلاغىسىز،
هاپاشلاشقا يەنە مېنى كۈت .

مەن تۇرغاندا غەم قىلىپ يۈرمە ،
قاردا قالغان خامانلىرىڭدىن .

غەلۋىر تۇتۇپ ئۆزۈم ئايىمىمەن .

چەشلىرىڭنى سامانلىرىڭدىن .

ئاي چىللسا مەن قالاي سەن چىق ،

ئايدا دوستۇم بار دەپ يۈرۈمەن .

پەخىرلەنسە ئەللەر مۇلكىدىن ،

مەن دوستلاردىن پەخىرىنىمەن .

دۇرسمايمەن ئاغزى دوستلارنى،

ئاغزىپ قالساڭ قەلبىم يىغلايدۇ،

سەندىن ئاياب تاپقا نىلىنى .

مېنىڭ قولۇم دۇنيا يىغمايدۇ .

برنان تاپسام يېرىمى سېنىڭ ،

تەڭ ئۆلىمىز ئاچلىقتىن ئۆلسەك .

يالغۇز كۈلۈش ياخشى ئىش ئەمەس،

تەڭ كۈلىمىز توقلۇقتىن كۈلسەك.

خۇرالپات

مۇخەممەس

يەريۈزىنى ئارىلاپ بىزنى تاپقان خۇرالپات،
 جىمى ئەلده شاللىنىپ بىزگە ياققان خۇرالپات،
 نادانلىقنىڭ تونىنى بىزگە ياپقان خۇرالپات،
 گادا يىلىقنىڭ ئۇرۇقنى بىزگە چاچقان خۇرالپات،
 "بەخت" دېسىك بېرەلمەي بىزدىن قاچقان خۇرالپات.

تىڭشىپ باقسام ۋەزىنى: خانىقادا يات ، دەيدۇ،
 كىيىپ ئۇزۇن پېرىجە، قوپماي تەسۋى تارت، دەيدۇ،
 ئاياللارنى يۈزۈڭە قارا چۈمبەل ئارت ، دەيدۇ،
 ئۆمۈر بويى بازاردا ناسىۋال، ماتا سات ، دەيدۇ،
 تۈگەل تۇتقان يولىدا ئەگىز ئاققان خۇرالپات.

"تەقدىر" دەيدۇ، باشلايدۇ بىزنى ئۇدۇل قەبرىگە،
 ھەقىقەتنى تېگىشەر سالا قىلىپ سەبرىگە،
 قول قوشتۇرۇپ تۇرماقنى ئۇدۇم قىلدۇق نەۋرىگە،
 كۆنۈپ كەتتۈق شۇڭلاشقا تاغىدەك جاپا-جەبرىگە،
 دۈشمەنلەرنىڭ قولىدا بولدى قاپقان خۇرالپات.

«تاشقا چاچقىن، بە خىشىدىن كۆر»نى ئەلگە ئۆگەتكەن،
 خۇراپاتتۇر ئەجىرسىز قىلىپ بىزنى تۈگەتكەن،
 ئاياللارنى غەپلەتتە مەڭگۇ ئۈچاڭ پۈۋەتكەن،
 ترىكلىكىنى ئەزەلدەن تەقدىر بىلەن كۆزەتكەن،
 «ئالغا» دېسە ئاران بىر سەرراپ ئاچقان خۇراپات.

تىلاۋەتنىڭ، ئىخلاسىنىڭ ئەڭ ياخشىسى شۈكۈر، دەپ،
 پەرەنجىنى پەزىلەت، ناشۈكۈرلەر كۈپۈر، دەپ،
 كېلىۋەرسۇن بىز بىلەن ئاشۇ ئەسکى سۇپۇر، دەپ،
 ئايغا چىقماق بولغاننىڭ يۈزلىرىگە تۈكۈر، دەپ،
 ئايدا يۈرسە ئىنسانلار، ئۇخلاپ ياتقان خۇراپات.

شۇ ئىخلاسىنى ئۇلۇغلاپ پېتىپ كەلدۈق پاتقا،
 بۇدۇنيادا ئايلاندۇق ئەڭ ئالدىنى ئاخماققا،
 "يامان" دېسە جۈرئەت يوق كەچتە كىگىز قاقماققا،
 ئىسکەنجىگە كۆنمسەك، باغلاب سۆزلەر ئەخلاققا،
 جىمى ئىشنى بىر ئەپلىك دىنغا چاتقان خۇراپات.

ئارا ئايدا توي قىلسام، كېتەرمىشەن ئاييرلىپ،
 شامدا خوراز چىللىسا، ئۆلەرمىشەن جايلىنىپ،
 —قەغەز تۇتساڭ تەرەتكە قالارمىشەن ئايلىنىپ...

لايىقلاشماي زامانغا، لايغا پاتقان خۇراپات.

يۈرسەم ياخشى بولارمىش مازارلارنى ئارىلاپ،
كىملەر ئىچتى، كىم چەكتى؟ يۈرسەم ياكى مارىلاپ،
ئىچىپ قويىسام بىر شىشه، "دەھرى" دېدى قارىلاپ،
تالايلارنىڭ مېنىڭدەك يۈرەك - باغرىن يارىلاپ،
بوران بولۇپ شاخلاردىن غورا قاققان خۇراپات.

ئامراق كېلۈر ئەزەلدىن جاپاسى يوق بىنەمگە،
ئىخلاسى يوق زاۋۇتقا، قىزىقسىمۇ گىلەمگە،
قويىۇپ بەرسەڭ قايتماقچى ساپان بىلەن سۆرەمگە،
ئۇسۇل ئويناپ ھارمىدى ئەجەپ كونا سەنەمگە،
ياستۇقىدا قەدىمنىڭ خورەك تارتقان خۇراپات.

تىرىكىدە سۆرەتكە چۈشىسە گۇناھ بولارمىش،
ئاخىرەتتە ئۇ بىزدىن ئۆزىگە جان سورارمىش،
يىرىك دېسە زاغرىنى، خۇدا شۇئان ئۇرارمىش،
ھوقۇش قونغان مەھەللە سۇ بولسىمۇ قۇرارمىش،
نادانلارغا بىھۇدە گۇناھ ئارتقان خۇراپات.

يانچۇقىدا پەتىۋا، بۇرمىلايىدۇ قۇرئانى ،
 ئىلغىمايدۇ خۇراپات نومۇس بىلەن ۋىجدانى ،
 شېھىتلەرنى تىلايدۇ، جىقراق بەرسە بىر نانى ،
 تۆرەلگەن ئۇ دۇنياغا بېقىش ئۈچۈن بىر جانى ،
 ئون ئۈچ ياشلىق قىزلارنى پۇلغا ساتقان خۇراپات.

تۇرسا بىزگە بۇ ئالەم تۆت - بەش كۈنلۈك قونالغۇ ،
 ياسالمساق بىر لامپا، ياكى دەزمىل، ئۇنىڭالغۇ ،
 قاششاقلۇقتا كۈن ئۆتسە خەلقىمىزگە ئۇۋالغۇ؟؟؟
 مارسالارغا ئۇچقانلار ئايغا سالدى تۇرالغۇ...
 پۇتىمىزغا ئەزەلدىن پالتا چاپقان خۇراپات.

تېلىۋزور

ئېلان بېرىپ زېرىكتۇردىڭ ، تېلىۋزور ،
زېرىكىكەننى تېرىكتۇردىڭ ، تېلىۋزور .
يالغان بىلەن لەپىنى قوشۇپ يۇغۇرۇپ ،
ئېكرانىڭدا بىرىكتۇردىڭ ، تېلىۋزور .

ساختا دورا سەندىن ئالدى مەدەتنى ،
ساختا سۈرەت كىرىشتۇردىڭ ، تېلىۋزور .
بولۇۋېلىپ پۇل بەرگەنگە قول - دېدەك
ساختا كەسىپ يۈرۈشتۇردىڭ ، تېلىۋزور .

بولۇۋالدىڭ ھاراقكەشكە گۇپپاڭچى ،
بۇ ئىشىمۇ كېلىشتۇردىڭ ، تېلىۋزور .
زادى داۋا يوقتكە ماختاپ ھەممىنى ،
چىشمىزنى قېرىشتۇردىڭ ، تېلىۋزور .

ياخشى ئىدىڭ ياش چېغىڭدا ئەجەپمۇ
ئۇنى نەگە يىغىشتۇردىڭ ، تېلىۋزور ؟
يەڭى ئىچىدە قىلغىنىمىنى بىلەمسى دەپ ،
بىزنى كىمگە سېلىشتۇردىڭ ، تېلىۋزور ؟

ئېكرانىڭدا ساختا چولپان كۆپەيدى ،
كۆڭلىمىزنى ئىلەشتۇردىڭ تېلىۋزور .

پاختەك بىلەن قارىغوجىنى بۇلبۇل دەپ ،

شەرەپشانغا ئېرىشتۈردىڭ ، تېلىۋزور .

پۇلغا سېتىپ ناخشىلارنى بى سوراق ،

« تەلەپ - تەقدىم » ئۇيۇشتۇردىڭ ، تېلىۋزور .

كىمدىن بىزار بولساق ، بىزنى شۇنىڭغا ،

كۈندە يۈز رەت كۆرۈشتۈردىڭ ، تېلىۋزور .

باغاق يېزىپ تەكلىپ قىلسا سەھراجا ،

ئاۋۇال پۇلنى سۈرۈشتۈردىڭ ، تېلىۋزور .

پىكىر يازساق پەرۋايىڭ يوق زەرىچە ،

كالپۇكىڭنى پۈرۈشتۈردىڭ ، تېلىۋزور .

دەپ تۇرساقمۇ ئەگەشمە ، دەپ شەيتانغا ،

كۈندە قەدەھ سوقۇشتۇردىڭ ، تېلىۋزور .

كۆرۈپ قالغاچ بۇكەسپىتنى پايدىنى ،

تىللسىقامۇ ، تىنچ تۇردۇڭ ، تېلىۋزور .

ئېلانچىنى يالغۇز ئۆزۈڭ سۆيىمەستىن ،

بىز بىلەنمۇ سۆيۇشتۇردىڭ ، تېلىۋزور .

ئەل ياقتۇرماس شۇ يايىمنى ، ئېيتقىنا ،

سەن نېمىشقا يېىشتۇردىڭ ، تېلىۋزور !

كۆرەلمەس

قۇسۇر ئىزدەپ پۇرالپ يۈرەر كۆرەلمەس،
دۇشمنىڭدىن سوراپ يۈرەر كۆرەلمەس،
ئىزلىرىنىڭدىن ئەخلىت ئىزدەش ئادىتى،
ئەسكى يىپلار ئولالپ يۈرەر كۆرەلمەس.

غەيۋەت قىلۇر كىرىۋېلىپ قاۋاقدا،
ھەسەت قىلۇر ساشا تاتقان تاۋاقدا،
چىدالماستىن ساشا چالغان چاۋاکدا،
ساشا ئورا كولالپ يۈرەر كۆرەلمەس.

ئەمەلدارنى قارا قويۇق تىلايدۇ،
خىالىدا ئۆزى ئەمەل خىلايدۇ،
ياخشىلارغا يامانلىقنى چىلايدۇ،
 يوللىرىڭنى توراپ يۈرەر كۆرەلمەس.

تارلىق قىلار ئەتلەس كىيسەڭ ئوچاڭغا،
ھەسەت قىلارچاچقان ئەتتىر ئوپاڭغا ،
ئاغربىپ قالار گىلەم سالساڭ سۇپاڭغا،
لەۋىسىنى شۇرالپ يۈرەر كۆرەلمەس.

ھەسەتخۇرلۇق يوشۇرونغان پەيلىگە،
مەلئۇن بولار قويۇپ بەرسەڭىز مەيلىگە،
پەخەس بولغىن، ماشناڭنىڭ كەينىگە،
ياندۇرماققا بۇراپ يۈرەر كۆرەلمەس.

باللار

بىز كۆيگەندەك كۆيە مدىكىن باللار،
 بىزنى بىزدەك سۆيە مدىكىن باللار؟
 ئەجر قىلدۇق، ئەجر دىگەن ئۈلۈغ دەپ،
 شۇ ئەجىرنى تۆلەمدىكىن باللار؟

بالا، دىسە بىرىپ كەلدۇق جىمنى،
 كەپتەر باقسا توشۇپ بەردۇق دېنى،
 ئوي ئايرسا سوقۇپ بەردۇق تېمىنى،
 شۇ ئىشلارنى بىلەمدىكىن باللار؟

ھەيدەپ بەردۇق زىغىر، قوناق، كۈزگىمۇ،
 ئېيتىمسامىمۇ بۇ ئىش مەلۇم سىزگىمۇ
 جاھان تۇتۇپ بىركۈنلىرى، بىزگىمۇ.-
 بىز بەرگەندەك بېرەمدىكىن باللار؟

قىرغا كەتتى قىزلىرىمدىن بىرى يەپ،
 كەتتى ئوغلۇم نەگە؟ دىسەم ئوۋغا! دەپ،

يىراقلارىدىن تەلمۇرىمىز ھەپتىلەپ،

سېغىنغاڭدا كېلەمدىكىن بالىلار؟

قاداپ بەردۇق چىنلىلىرى چېقىلسا،

تىكىپ بەردۇق ئۇستى بېشى يېرتىلسا،

يۆلەپ قويىدۇق ئىچىپ كەيىپ يېقىلسا،

بىزنى شۇنداق يولەمدىكىن بالىلار؟

ياشاپ كەلدۇق مىڭ تىرىلىپ، مىڭ ئۈلۈپ،

گاھىلىرى ئون يېغلىساق بىر كۈلۈپ،

مۇشەققەتنىڭ ئوتلىرىدا ئورتىلىپ،

بىز كۆنگەنگە كۆنەمدىكىن بالىلار؟

سوغانماستىن سايىھە رەگەن سىدىنى،

ئويلىماستىن بىزدەك باغرى زىدىنى،

ئېلىپ قالسا ئەمما پۇلنىڭ ھىدىنى،

يەنسىزدا ئۆنەمدىكىن بالىلار؟

بەزىلەر بار: ھاي دىسەكمۇ تىڭىشماي،

تېپپ يۈرەر ئۆز يولىنى ئوڭىشماي،

قانداق قىلسۇن ئاتا-ئانا غىڭشىماي؟

ئاقنى چىكىپ ئۆلە مەدىكىن بالىلار؟

كۆك ئاسماندىن كوڭلى يەرگە چۈشەلمەي،

كۆرۈپ تۇرۇپ ھالىمىزنى چۈشەنمەي،

بىز ئۆرىگەن يانچۇقلارغا ئىشەنمەي،

ئۆزى كىلىپ ئۆرە مەدىكىن بالىلار؟

ئۇلار بىزنى ئۆل! دە مەدىكىن، بىلەمدۇق،

ئۇلار بىزنى قول دە مەدىكىن، بىلەمدۇق،

ئۇلار بىزنى پۇل دە مەدىكىن بىلەمدۇق،

ئۆلسەك هوزۇر سۈرە مەدىكىن بالىلار؟

تالاي قىزلار تۇگە شىتىغۇ پۇلنى دەپ،

ئالۋاستىغا ئەگە شىتىغۇ پۇلنى دەپ،

يامانلارغا يۈگە شىتىغۇ پۇلنى دەپ،

شۇنى يامان دىمە مەدىكىن بالىلار؟

مودا دىسە ئاشۇ قىزلاр دۈم چۈشتى،

مە يخانىدا مەس بولغۇچە مەي ئىچتى،

ئېيىشلارچۇ، مودا كىيىپ كىم ئۇچتى،
يالاڭغاچمۇ يۇرەمىدىكىن بالىلار؟

بىزنى گاداي قىلىۋەتتى توپلىرى،
هەشەمە تتۇر تمام خىيال - ئۆپلىرى،
ئۇنىمىساق تۇتۇپ قالار خۇپلىرى،
ياخشى گەپكە كىرەمىدىكىن بالىلار؟

بېقىپ بە ردۇق بالىسىنى نەۋەرە دەپ،
بىر جاسارەت بولغاچ بىزدە سەۋىرى دەپ،
قارىمىدۇق ئۇنى جاپا - جەبىرى دەپ،
بىزدىن رازى بولامدىكىن بالىلار؟

رسقىڭ بىزدىن بولسۇھەمەس لوق دىسەك،
ئوز چوتۇڭنى شۇڭا ئۆزەڭ سوق دىسەك،
ئامدى ساڭا بىرەرمىز يوق دىسەك،
گېلىمىزدىن بوغامدىكىن بالىلار؟

قەدىمىدە رەستۇرانلار كۆزلەنسە،
ئەل ئاغزىدا يامانلىقى سۆزلەنسە،

ھەشەمەقتە نامراتلىققا يۇزىلەنسە،

يەنە بىزدىن كۆرەمدىكىن بالىلار؟

بېقىپ قويىدۇق يۇرت بالىسى بولسۇن دەپ،

پەرۋىش قىلدۇق گۈل-بالىسى بولسۇن، دەپ.

ئاغربىپ قالساق بىزدىن رازى بولسۇن، دەپ،

بېشىمىزدا تۇنەمدىكىن بالىلار؟

مەيلى ئۆتسۇن ئۇلار بىزنى جەبرىلەپ،

ئۆلۈپ كەتسەك قوييار ئەمما قەۋرىلەپ،

قەۋرىمىزگە، شۇنداقتنىمۇ قەدىرلىپ،

قىزىل گۈللەر تېرەمدىكىن بالىلار؟

جمى گۇناھ ئۆزۈمده

كۆيىمگەنگە كۆيىگەن گۇناھ ئۆزۈمده،

سۆيىمگەننى سۆيىگەن گۇناھ ئۆزۈمده.

قۇلىقىغا قىسىپ يۈرەر مېنى دەپ،

خام خىياللار سۈرگەن گۇناھ ئۆزۈمده.

چىقالمايمەن رەستىلەرگە بىمال،

مەن باقساممۇ، يار باقىمسا نە ئامال؟

يار يۈرىدۇ يۈزلىرىگە چېكىپ خال،

نامەرد بىلەن يۈرگەن گۇناھ ئۆزۈمده.

دوستلار: يارىڭ يامان! دىسە ئىشەنەمەي،

يامان ئاتقا منىۋىلىپ چۈشەلمەي.

سۆيىپتىمەن بىر ياماننى چۈشەنەمەي،

ئەلدەن ئەزىز كۆرگەن گۇناھ ئۆزۈمده.

تۈلكە كەپتۇ، دىمەك مەندىن گۈل سوراپ،

بېرىپتىمەن بۇ كۆڭۈلنى ئالدىراپ.

كىشى كەلمەس مەندىن ئەمدى ھال سوراپ،

بۇ كۆڭۈلگە باققان گۇناھ ئۆزۈمده

كەپتۇدەك

بىزنى يەنە بىر ئۆمەك گوللىغلى كەپتۇدەك.
 پۇل خەجىلسەك «ئىلغار» دەپ يوللىغلى كەپتۇدەك.
 پىچىر-پىچىرگەپ تولا: كۈتۈۋالسا كىم ياخشى،
 ئەڭ ئاۋۇلى شۇلارنى قوللىغلى كەپتۇدەك.

«مۇپەتتىش» كەن ئاتىقى، مېھمانخانا ياتىقى،
 قانىمغۇچە ئويۇنغا ئېچىلمايدۇ قاپىقى،
 ئىچىۋالسا ئاز ئەمەس مۇلازىمغا چاتىقى،
 ئۇنىمىسا ئۇلارنى زورلىغلى كەپتۇدەك.

كىمدى بولسا ئەمەل-تاج، شۇنىڭ بىلەن گېپى بىر،
 ئوينايىدىغان مەشرىپى، چالىدىغان دېپى بىر،
 تارتىدىغان ئوغلىقى، منىدىغان ئېتى بىر،
 شۇلار بىلەن يەپ - ئىچىپ ئوينىغلى كەپتۇدەك.

بىزنىڭ باشلىق چىڭ چىقىتى: باشلىۋېتىپ سەيلىنى -
 قۇشۇپ بىرىپ قىز-چوكان، تارتىۋالدى مەيلىنى،
 (هاڭرالماسکەن ئىشەكمۇ مايىلاپ قويىسا كەينىنى)،
 ماراپ يۈرۈپ قىز-جۇۋان ئوۋلىغىلى كەپتۈدەك.

شەنبە كۈنى يېشىل باغ ئۇلار ئۈچۈن خىزمەتتە،
 قېلىشمايدۇ شەنبىدىن يەكشەنسىمۇ ئەلۋەتتە،
 قاتارلىشىپ پىكاپلار تاغقا ماڭدى رەت-رەتتە،
 چۈنكى ئۇلار بۇرە بوب قوي يىگىلى كەپتۈدەك.

تىلى بارۇ، سۆزى يوق پۇقرالارغا ياققۇدەك،
 ئۆزى بارۇ، كۆزى يوق نامراتلاغا باققۇدەك،
 لازىمىلىقىنى ئۆزىگە ئەمما پۇراپ تاپقۇدەك،
 بىزگە ياقماس بىر ناخشا توۋلىغىلى كەپتۈدەك.

قۇلاقلىرى بار، ئەمما ئەرز، ئىنکاس تىڭشىماس،
 ئون كەلسىمۇ نامراتنىڭ ھال-كۈنىنى ئوشىماس،
 تاپىنىدا ئۇلارنىڭ ئەسلا خامان يۇمىشىماس،
 خۇبىي تۇتسا پۇقرانى تىللەغىلى كەپتۈدەك.

يالغان قايىسى، راست قايىسى؟ بىلىپ تۇتۇپ ئۇنچىقماس،
 قۇرۇپ كەتكەن ئېتىزنى كۆرۈپ تۇرۇپ ئۇنچىقماس،
 ئەگىز سۇدا كۈندە قول يۇيىپ تۇرۇپ ئۇنچىقماس،
 ئۆزگىنىمۇ ئۆزىدەك بۇلغىغلى كەپتۇدەك.

ساھىپخاننى قىستاركەن قىشتا قىمىز تاپقىن دەپ،
 بايتاللر بىڭ بولمسا، ئاتلىرىڭنى ساغقىن، دەپ،
 بۇيرۇيدىكەن ئورماندىن قىرغاشۇللار ئاتقىن، دەپ،
 بىز سېلىق ئالۋاڭغا بۇيرۇغلى كەپتۇدەك.

ياتلاشتۇق

يامان كۈنلەردى تۇرقانلىق ، روناق تاپقاندا ياتلاشتۇق ،
پالاستن تەستە ئاييرىلساق ، كىڭىز باسقاندا ياتلاشتۇق .
سارايلار بۇزدىمۇ بىزنى ، گىلەم ئاسقاندا ياتلاشتۇق ،
تامام ئۇنتۇلدى ھەم زاغرا ، توغاج ياققاندا ياتلاشتۇق ،
ئۇچۇپ چىقتۇق دىسىك كۆككە ، قانات قاققاندا ياتلاشتۇق .

تىزىق مۇنچاق ئىدۇق بىزلەر ئانام بوينىدىكى گويا ،
سۈزۈك ئالما ئىدۇق بەش تال . ئاتام قويىنىدىكى گويا .
ئۇچار قۇشلار ئىدۇق ھەمدە ئەشۇ هوپلىكى گويا ،
تۈگەل لەغمەن ئىدۇق ياكى كۈمۈش چوپلىكى گويا ،
براق ، بىزنى جahan ھەريان ئۇزۇپ تارتقاندا ياتلاشتۇق .

ئوتۇن تەركەن ئىدۇق بىر چاغ يۈرۈپ جاڭالدىمۇ بىللە ،
بوران چىقسا ، ماكان ئەتكەن ئىدۇق ئازىغانلىمۇ بىللە .
ئېكىن ئەكتۇق چېپىپ كەتمەن ، چېقىپ داڭالنىمۇ بىللە ،

باراتتا بىلله بولغانلىق، ئېيتىپ رامزانىمۇ بىلله،
چرايلىق ئۆي تۇتۇپ ئەمدى، ئوتۇن يارغاندا ئايىلدۇق.

ئانام كەتتى بىرەر ئۆيىدە تۈزۈك تۆت كۈن تۇرالماستىن،
ئېلىنىدى تاختىغا نانلار، ئازاپلاندى سورالماستىن.
دادامغا، مەنمۇ كەتكۈزۈم، بىر ئوغلاق سويالماستىن،
مراسى ما جراسىغا چۈشتۈق تېخى قىلچە ئۇيالماستىن،
شۇلار ھەسەرت بىلەن نىمجان تىنسىپ ياتقاندا ياتلاشتۇق.

زۆرۈر بولسا مالاي قىلدۇق، شۇلارغا نەۋەرە باققۇزدۇق،
كېلىنلەر چاچ سوقۇپ يۈردى، شۇلارغا ناننى ياققۇزدۇق.
تېزەك ياققانى ئاز كۆرۈپ، شۇلارغا ئۆچكە ساققۇزدۇق،
تېخى غەلۋارىدۇق بەزەن، جاھاندا يوقنى تاپقۇزدۇق،
باقار چاغدا باھانە كۆپ، بەدەر قاچقاندا ياتلاشتۇق.

ئاتا كەتتى، ئانا كەتتى، دىمەك بىزدىنمۇ يازكەتتى،
قېرىنداشلىق بىناسىنىڭ يامان يېرىگە دەزكەتتى.
ئىچەرگە ئاش، كېيەرگە تون، چالارغا بىلله سازكەتتى،
ئارادىن سەلتەنەت تاجى - ئاجايىپ ئىمتىيازكەتتى،
شۇلاركەتتى، يوغان هوپلا غېرىپ قالغاندا ياتلاشتۇق.

ئۇزاق ئۆتىمەي سۈكۈت پۈتى ، مىراس ۋە جىدىن گەپ چىقىنى ،
بىرى ئەلچى قوييۇپ چىقسا ، بىرى ئاشكارادەپ چىقىنى .
بىرىدە يەڭى شىما يالاغلىق ، بىرى چەيدو بىلەن چىقىنى ،
هازارۇل نەپسىمىز ئاخىر جىمى ئىشنى سۆرەپ چىقىنى ،
قىرىق يىللەق قېرىنداشلار مىراس ئالغاندا ياتلاشتۇق .

شۇنىڭدىن بېرىكى كۈنلەر ئۆتكەر ھېچكىمنى خوش قىلماي ،
قويا مدو غۇم - ئادا ۋە تىلەر ئارادا يازنى قىش قىلماي ؟
تىنقتىنمۇ تولا <كوت - كوت> كېسەكىنى كەلدى خش قىلماي ،
يۈرەر شەيتان توشۇپ گەپ - سۆز ، ئۇنىڭدىن ئۆزگە ئىش قىلماي ،
نسزا گۈلخانلىرى دىلدا كۆيىپ يانغاندا ياتلاشتۇق .

خوتۇنلار پادشا بولدى سېنى بەللەپ ، مېنى بەللەپ ،
خوتۇنلارغا <خوتۇن> بولدوق ، ئېغىز ئاچساق قوپار <سەن> لەپ .
كېلىنلەر بىر چېنە چايىنى ماڭا بەرگەن بىلەن دەملەپ ،
ئاتار كەينىمە غەيۋەتنىڭ يەنە ئوقىيارىنى دەللەپ ،
شۇلارنىڭ كەينىدىن بىزمو تۈگەل چاپقاندا ياتلاشتۇق .

ئۈگەندۇق ئەرزىمەس ئىشقا تۇرۇپ قىيداش ، يامانلاشنى ،
 ئۆتەرمىز ئۇچرىشىپ قالساق ، ئارانلالىڭىشىپ باشنى .
 قېرىنداشلىقنى كىم بىلگەن بۇ خىل ئاسان تاماڭلاشنى ،
 نىزادا ئۆتتى ھېيىت-ئايىم ، قىلالماي جەم قېرىنداشنى ،
 ئىناقتۇق كەپىدە ، توۋا ، ساراي سالغاندا ياتلاشتۇق .

قېرىنداش بوب يارالغانلار تامام بىزدەكمىدۇ دەيمەن ،
 قۇيۇنلار قۇترىغان ياكى دالا - تۈزدەكمىدۇر ، دەيمەن .
 بېغىدا ھېچ باهار ، ياز يوق ، خازان كۆزىنەكمىدۇر ، دەيمەن ،
 دىلىدا قىلچە ئاپتىپ يوق ، سۆزى مۇزدەكمىدۇر ، دەيمەن ،
 يۇمۇپ كۆز بارچە نۇقساندىن - تۈگەل تانغاندا ياتلاشتۇق

ياشسۇن

يۆلەكسىزنى يۈلىگەنلەر ياشسۇن ،
 يۈگەكسىزنى يۈگىگەنلەر ياشسۇن .
 ئۆزى ئالماي ، يامبۇ ياغسا ئاسماندىن ،
 ئەلگە يامغۇر تىلىگەنلەر ياشسۇن .
 چاۋاك چالماڭ بىزدەك شائىر تۈمەنمىڭ ،
 ئادالەتنى كۈيلىگەنلەر ياشسۇن .
 قايدا يېتىپ ، قايدا قوپسا ۋەتەندىن ،
 ئۆزگە خىيال سۈرمىگەنلەر ياشسۇن .
 ئۆزگىلەرنىڭ بەختى ئۈچۈن دەرت تارتىپ ،
 ئۆزى راھەت كۆرمىگەنلەر ياشسۇن .
 يوقسوزلىقتا ئوتى ئۆچكەن يالغۇزنىڭ ،
 ئۆچىقىنى پۈؤلىگەنلەر ياشسۇن .
 ھالىدىن كەتكەن غېرىپلارنىڭ بېشىدا ،
 چىراغ يېقىپ تۈنىگەنلەر ياشسۇن .
 پەرشىتىدىن شەيتان تولا بەزىدە ،
 ئېزىتتىقۇغا كۆنمىگەنلەر ياشسۇن .
 سىنگىدا تۈمەن تۈرلۈك سۆيىگۈنىڭ ،
 ئاۋال پۇلنى سۆيىمىگەنلەر ياشسۇن .

مال - دۇنيانىڭ پىراقىدا كۈل بولۇپ ،
ئوت - چوغىدا كۆيىمىگەنلەر ياشىسۇن .
تەزم قىلغىن بىلگەنلەرگە قەدرىڭنى ،
ئەمگىكىڭنى كۆممىگەنلەر ياشىسۇن .
ئۇنتۇلمىسىۇن ئارمان بىلەن كەتكەنلەر ،
ئۈمىدىلىرى ئۆلىمىگەنلەر ياشىسۇن .

بولغلى

كەلمىدۇق بىز بۇ جاھانغا ئەھلى دەۋران بولغلى،
 كەلمىدۇق شۇنداقلا، يىغلاپ ۋە يرۇ ۋە يرانه بولغلى.
 ھەر كۆڭۈلدە بىر تىلەك، سانسىز تىلەك ناكا براق،
 ئەرزىدۇق شۇنداقتىمۇ، بۇ يولدا كارۋان بولغلى.
 يەر يارالمىشتىن بۇيان ئالەم نىزادىن ساق ئەمەس،
 كەلگىنىن بىلەس كىشى توت كۈنچە مېھمان بولغلى.
 چىقىتى بىزدىن قارغۇغانلار ناقۇسۇر ئالتۇنسىمۇ،
 ئويلىساڭ، ئاسان ئەمەس ھەر كىمگە ئوبدان بولغلى.
 ھاوشغان ئىت خۇلىقنى ئىنسان بويىدا يوق دىمەڭ،
 يارىلىشتا بەزىلەر تاس قاپتۇ ھايۋان بولغلى.
 توۋا دەيمەن، ئۇچرىغان چاشقاننى ئۆلتۈرمەكتە يوق،
 بەزىلەر قۇتراپ يۈرەر ھايۋانغا سايۋەن بولغلى.
 ياخشىلار ئۆز رىزقنى تاپتى تمام ئۆز ئەجىدىن،
 كەلمىگەن ھېچكىم لېكىن شۇلارغا ھەيران بولغلى.
 قۇل يارالغانمىز - - دېدى كىمدوْر براق - - تەقدىر ئۈچۈن،
 تويىغىچە بەرگەنگەن نان ئۆلگىچە سايىمان بولغلى.
 بەرمىدى دەپ تەڭرى تەڭ ئاقىل ئەمەس ئاغرىنۇغىنىڭ،

ساشا كەلمەكتە بېقىپ ، زاغراڭمۇ ئاق نان بولغىلى .
 تاشتا ئۇنگەن گۈل ۋۇجۇدى بىزگە ئۆرنەك ئۈلگىسىدۇر ،
 تاغمۇ تەييار ئىشلىسىڭ ، بىزلەرگە ئايۋان بولغىلى .
 ئارزو ئەيلەيدۇ بىراۋلار ، ئارمىنى ئاندىن ئۇلغۇغ ،
 بارچە ئىنسان رىزقىچۇن ھەرجايىدا بىر دان بولغىلى .
 بىرلىرى ، ئەپسۇس ، بىراق ئۆتىمەكتە ئارمان ئىلکىدە ،
 ئەيشى - ئىشەت ئەھلىنىڭ بويىنىغا مارجان بولغىلى .
 دۆڭ - ئېدىرى ھەسرەتتە دەيدۇ تاغ بولالماي بويى سوزۇپ ،
 چۆلدە قۇملارمۇ ، كۆرۈڭ ، ئويلايدۇ بىر جان بولغىلى .
 تارت ئۆزەڭنى بەس كۆڭۈل ، شۇ غەيرىلەرنىڭ كەينىدىن ،
 كەلمىدىڭ سەن بۇ جاھانغا ئەھلى دەۋران بولغىلى .

ئىش ھەققىدىن تۇتىمەن

ساترا

ئىشتىن بالدۇر كېتىشىسىڭ، ئىش ھەققىدىن تۇتىمەن،
قايسىڭ ئىشقا كېچىكىسىڭ، ئىش ھەققىدىن تۇتىمەن.
كېچىكىمە مىسىن خىزىمەتكە، يېتىۋەرسەڭ چىرمىشىپ،
بىر كارۋاتتا يېتىشىسىڭ، ئىش ھەققىدىن تۇتىمەن.

جان يېرى بار ئادەمنىڭ، ئوخشار ئائى ماڭاشىمۇ،
ئۇندىن قۇسۇر تېپىشىسىڭ، ئىش ھەققىدىن تۇتىمەن.
بۇندىن ئۆزگە تەدبىرىنىڭ، ئانىسىنى تۈمەن نمىڭ...!
منىڭ بىلەن ئىيتىشىسىڭ، ئىش ھەققىدىن تۇتىمەن.

ئىنتىزامىڭ بولمسا كۈنده كېسەل بولما مىسىن،
بالنىستتا يېتىشىسىڭ، ئىش ھەققىدىن تۇتىمەن.

ئىدارىگە يولاتما ، ئەمدى بالا-چاقاڭنى،
بۇندا بالا بېقىشىسىڭ، ئىش ھەققىدىن تۇتىمەن.

چىقىپ كەتسەڭ كىرمە يىسەن خالا جايىدىن بىر سائەت،
يىغىن ئاچسام قېچىشىسىڭ، ئىش ھەققىدىن تۇتىمەن.

قېشىدىكى ئوسمىنى قاچان قويدۇڭ، ئېيتىمىدىڭ،
ئەمدى خېنە يېقىشىسىڭ، ئىش ھەققىدىن تۇتىمەن.

گەپنى ئوچۇق دەپ قوياي! مېنى كۆرسەڭىز پىچىرلاپ،
قۇلىقىڭىز يېقىشىسالىڭ، ئىش ھەققىڭدىن تۇتىمەن.
بارالايدۇ پېقىرمۇ، بارغان يەرگە ھەرقايسىڭ،
رەھبەرلىككە چېقىشىسالىڭ، ئىش ھەققىڭدىن تۇتىمەن

يانچۇقۇم.

سەنمۇ پۇلغا بىر كۈنى تويارسەنمۇ يانچۇقۇم،
بىراۋلارنى پۇل ئۈچۈن سويارسەنمۇ، يانچۇقۇم.

كۆپ پۇل تاپقان يامان دەپ بىراۋلاردىن ئائىلايمەن،
منى ئاخىر بىر داغدا قويارسەنمۇ يانچۇقۇم.

ئاپتۇبۇستا يانچۇقچى ئەدىپىڭنى خوب بەردى ،
يەنە كەلسە ئۈنچىقماي تۇرارسەنمۇ يانچۇقۇم.

ياتولمايسەن تويماييسەن بۇ تۆت كۈنلۈك ئالەمدە،
پۇلغا شۇنچە ئۆزۈڭنى ئۇرارسەنمۇ يانچۇقۇم.

خېنىملارغا خەجلسىم ئېشىپ كەتنى مەرتلىكىم،
ئىئانىگە ئۇندىسىم ئۇنارسەنمۇ يانچۇقۇم.

سەرپ قىدىم تالاي پۇل بوتۇللىغا سىنىدىن،
پۇل تۈگىسىنەن اقىتەك پۇرارسىنەنمۇ يانچۇقۇم.

قىمار ئويناپ قانمىدىم يەنە ئويناپ باققۇم بار،
سەن ئاخىرى قىماردا قۇرارسىنەنمۇ يانچۇقۇم.

پۇل تۇتقۇزۇپ قولۇڭغا ئۇچرىغاننى بوغ دىسە،
بۆرە بۇلۇپ ،ئىت بولۇپ بوغارسىنەنمۇ يانچۇقۇم.

پۇلغا ئاشق نەپسىڭنى قويىشەتتىڭ مەيلىگە،
پۇل بەرگەن لەر <تۇغ> دىسە تۇغارسىنەنمۇ يانچۇقۇم.

سەن كەتكەن كۇنى

كۇندۇز ئىدى، گۇگۇم بولدى سەن كەتكەن كۇنى،
بوران چىقىپ شېخىم سۇندى، سەن كەتكەن كۇنى.
يالغۇز ھۇجرام يىغلاپ قالدى، ئۆزۈمىدىن ئاۋۇال،
دىمەك، پېقىر تىرىك ئۆلدى سەن كەتكەن كۇنى.

سەندىن ئۆزگە كىمنى سۆيىگە يى، بۇ جاھىل كۇڭۇل،
يالغۇزلۇققا يەنە كۆندى، سەن كەتكەن كۇنى.
كەلگىنىڭدە تاۋكالىرى تەشۈشكە تولغان،
دۇشمەنلىرىم يەنە كۆلدى، سەن كەتكەن كۇنى.
كاڭكۇك قونغان دەرەخلىەردىن كەتتى قۇت، ئامەت،
شۇملىۇق تىلەپ شۇم قوش قوندى، سەن كەتكەن كۇنى.
غەملەرىنىڭدىن ئۆزگە خىيال ھارامدۇر ماڭا،
يۈرەك باغرىم قانغا تولدى، سەن كەتكەن كۇنى.
تاغلاردىكى قارىغا يىلارمۇ بوبىتۇ پەرسان،
كۆكلەپ تۇرغان كۆچەت سۇندى، سەن كەتكەن كۇنى.
تارالىغان چاچلىرىمنى سېنىڭ تۇپە يىلى،
بارماقلرىم تمام يۈلدى، سەن كەتكەن كۇنى.

ناتايىن

شاهلار تۇتقان قەدەھتە قۇت بولمىقى ناتايىن،
 سەن ماختىغان چىنارغا قۇش قونمىقى ناتايىن.
 چۆچەك ئېيتساڭ بايىقاب ئېيت، تىڭىشغانلار قانچىلىك،
 سەن سۆيگەنى بىراۋىنىڭ ياقتۇرمىقى ناتايىن.
 بۈگۈن تاتلىق ئەمچەكىنى تەڭ ئەمگەنلەر سەن بىلەن،
 تاڭلاكەتسەڭ، كەينىدىن ئاھ ئۇرمىقى ناتايىن.
 بايىلىق دىگەن بىۋاپا، لاپ ئۇرغاننى كۆتەرمەس،
 ئوقۇرىڭدا ھەركۈنى ئات تۇرمىقى ناتايىن.
 بايىلىق تۈگۈل، دىلکەش دەپ كىملەردىندۇر ماختانما،
 توۋىلغاندا، <لەببەي!> دەپ تەق تۇرمىقى ناتايىن.
 تالايلارنى ئازدۇردى چۈنكى، ھۆسى دۇنيانىڭ،
 شۇڭا ھەردەم ئىنساننىڭ ساق تۇرمىقى ناتايىن.
 بىخۇت يۈرمە دوستلىرىم، بولغاندىمۇ گەرپۇلۇڭ،
 بىراۋ كېلىپ يېنىڭنى ئاختۇرمىقى ناتايىن

يىغلايمەن

سەن يوق يەردە يىغلايمەن گۇلۇم.

كۆرسەتكۈم يوق ساڭا يىشىنى ،

راس ئەمە سەرەتتۈزۈغا يەتمەي ،

ئاقارىتقىنى دەردىڭ بېشىنى .

داغدا قويىدۇڭ مېنى بىر ئۆمۈر،

كىرمە يىدىغۇ ئىنسان مىڭ ياشقا،

بۇ دەرتلىرىڭ ئۆزەڭدىن ئاندىن ،

داۋاسى يوق ئۆزەڭدىن باشقا.

بىراۋ سېنى <> سۆيىمە يىدو!<>> دىسە .

ھەجەپ باشتا ئىشەنەنە پىتىمەن .

ئەمدى بىلسەم سېنى يايىرىم دەپ ،

تىكەنلىكتىن گۇل ئىزدەپتىمەن .

ئەلگە يىغلاش مۇمكىنمۇ بۇنى

ئەل گېپىگە كىرمىگەن تۇرسام .

ساڭا يىغلاش ئۇيياتقۇ ئاندىن .

ئەل يوق يەردە قۇرای ئاھ ئۇرسام.

ئوقۇپ تۇرىمىز

بىز خۇدادىن قورقۇپ تۇرىمىز،
 شۇڭا ناماز ئوقۇپ تۇرىمىز،
 سورۇنلاردا ساقنى ئەمما،
 قۇيىماسىن دەپ نوقۇپ تۇرىمىز.

كېسەل يۈقتى قاغا قۇزغۇندىن ،
 كۆرۈنگەننى چوقۇپ تۇرىمىز،
 قۇلۇم قوشنا دىمەيمىز ئەسلا .
 ئىلىنغاننى سوقۇپ تۇرىمىز،

ئايىرمايمىز هالال ھارامنى .
 يالغانىسىمۇ توقۇپ تۇرىمىز،
 لېكىن يەنە قورقۇپ تۇرىمىز.
 شۇڭا ناماز وقوپ تۇرىمىز

ئەتە گەرچە تىرىك بولساممۇ

داۋان دەيدۇ يېرىم ئەسربىنى ،

مىڭىپتىمىن، دىمەك، مەن پەسکە.

ئات سالغاندا ئاتمىشقاقاراپ ،

ئېلىپ قالدىم بىر ئىشنى ئەسکە.

تىلەكلەردەك بولامدۇھاييات ،

كىم بىلىدۇ پەللەمىز نەدە ؟

ئەتە گەرچە تىرىك بولساممۇ ،

خوش! ئېيتىمىن بۇگۈن مەشەدە .

يا مەن بالدۇر ، يا سەن ئىلگىرى ،

كۆز يۇمۇمىز هامان بىر كۇنى .

يىغىسى بار ئالەم دىگەننىڭ ،

شەرت قىلمايدۇ مەڭگۈ كۈلكىنى .

كەچۈر منى، كەچۈر دۇم مەنمۇ ،

ياخشى - يامان دىيىشكەن بولساق .

بۇ دۇنيادىن شۇنداق كېتەيلى ،

بۇرۇن قانداق يۈرۈشكەن بولساق .

بالدۇر كەتسەم ، خەير-خوش ، دوستۇم ،
كېيىن قالسام، رازىمەن سەندىن.
خوشلاشقۇم بار كېتەردى سۆيۈپ ،
سۆيەلمىسىم ، رەنجىمە مەندىن.

خجالەت دۇقىمۇشدا تۇرۇپ قالدىم

يەرقاتىق، ئاسمان ئېگىز ئامالسىزىمەن،
خجالەت دۇقىمۇشدا تۇرۇپ قالدىم.

كۆز يېشىم تۆكۈلدۈ تارام-تارام،
قىينىلىپ ئاران-ئاران نەپەس ئالدىم .

كىشىلەر سەنئەتخۇمار مىللەت دېسە،
مەست بولۇپ كېچە كۈندۈز ئوينياپتىمىن.
شۇ مىللەت ئەۋلادىمەن شوخلۇقۇم بار،
نامىم ھىچ ئۆچمەيدۇ دەپ ئويلاپتىمىن.

سەۋىدىن ھالۇا پىشار بىر كۈن دېسە ،
شۇ كۈن دەپ ئۇنى ئۇخلاپتىمىن .

باشقىلار قاناقلىنىپ كېتىپ قاپتو،
مەن تېخى پىيادىمەن، ئۇقماپتىمىن .

كۆز يېشىم تۆكۈلدۈ تارام-تارام ،
مەنمۇ شۇ مەنزىللەرگە يېتەرمەنمۇ؟
ۋە ياكى تۈنۈگۈنكى مىسراalarنى،
قۇچاقلاپ ئۇنسىز يوقاپ كېتەرمەنمۇ؟

خجالەت دۇقىمۇشدا تۇرۇپ قالدىم،
مەن شۇنى ئويلىغاندا چېكىپ ھەسەرت.
ئۆرلەتتى غەزىسىنى قەۋەت - قەۋەت،
قانائەت، بىلىمسىزلىك ۋە جاھالەت .

ئۇيغۇر تائاملىرى

تائاملارغا خاندۇر ئۇيغۇر تائاملىرى،

بىزگە شەرپ شاندۇر ئۇيغۇر تائاملىرى.

خاسىيەت ھەم شىپاسى بار ھەر بىرىنىڭ،

بىزگە ھۆسۈن خالدۇر ئۇيغۇر تائاملىرى.

لەغمەن، مانتا خۇمار بولدى بىر يېڭەنلەر،

چىقتى خېلى "پولو پىرى بىز!" دېڭەنلەر.

"ئاشمانتا"غا قالدى ئاشق مەشۇق بولۇپ،

تائاملاردىن كۆڭلى لەززەت ئىزدىگەنلەر.

گۆشان دېڭەن تائاملارنىڭ بەگ تۆرسى،

تولغان ئايىدەك چىرايلىقتۇر چەت چۆرسى.

ئەمدى ئېغىز تىڭىپ تۇرسا ئاثا مېھمان

كىرىپ كېلۈر "مەنمۇ بار" دەپ چۆچۆرسى.

ئۇيغۇردا بار ئالەمە يوق گۆش گىردىمۇ،

بازار تاپتى شاشخەي، بېيىجىڭ ئىچكىرىدىمۇ...

ئۇزاقلاردىن قېرىندىشى سامسا ئۇنىڭ،

سورىمايدۇ: ياز كەتتىمۇ، قىش كىرىدىمۇ؟

ئەتكەن چايىغا جۇر كېلىدۇ ئاق نېنىمۇ،

بىللە كېلۈر ماي چەيلىگەن قاتلىسىمۇ.

ئۆرگىلىمەن قاييماق سالغان يۇتا زىدىن،

بولماس ئۇنى ھەممە يەردىن تاپقىلىمۇ.

چەينەك شورپا، سامپۇزىنىڭ زوقى باشقا،

نىمە يەتكەي ئاچچىق چۈچۈك ئۈگەر ئاشقا!

"ھېرىپ ئېچىپ كەلگەن لەرنىڭ چىن دوستى" دەپ،

داڭقى كەتتى مەنپەرنىڭمۇ تاغۇ تاشقا.

ئاڭلىغاندەك ئالەم بىزدىن راۋاپنىمۇ،

كۆردى پۈتۈن قويىدىن تونۇر كاۋاپنىمۇ؛

زىخ كاۋاپنى "كىمنىڭ؟" دېسى يىگەن كىشى

"ئۇيغۇرنىڭ!" دەپ بەردى دادىل جاۋاپنىمۇ.

بېھى بىلەن كىشىمىش بېسىپ پولو ئەتمەك،

قىز مەڭزىدەك گىردىلەرگە كۈنجۈت سەپمەك؛

سيادانى سېلىپ ياققان ئاق توقاچلار،

ھۇنەر بىزگە ئاق نانغىمۇ گۈللەر چەكمەك.

ھېيت ئايەمدە ساڭزا بىلەن ئۆپكە ھېسىپ...

شۇ ھۇنەرمۇ بوبىتۇ يەنە بىزگە نېسىپ؛

تۇخۇم پوشکال، شوپىلىلارمۇ بىزنىڭ ئىجاد،

شۇنچە يازسام قۇيىماق، پۈرە ... قاپتۇ ئېشىپ.

بىزنىڭ قولدا مۇراد تاپتى نارىن چۆپىمۇ،
 جىق تائامغا بولدى خۇرۇج قايماق، سۇتمۇ.
 باهار كەلسە باغدىن قىزلار تېرىپ كېلىپ،
 چۆچۈرىگە قارار تاپتى بىدە كۆكمۇ.

قەلىمىدە مىڭ تەرىپى ھەرتائامنىڭ،
 چېكىتنى قويغۇم كەلمەس "سوْز تامام!" نىڭ.
 ھەرتائامنىڭ خىلى تولا، تۈرى تولا،
 تەگىسى ئېغىز، بايرىمىدۇر ئەھلى جاننىڭ.

ماھارەتلەك سامسىپە زلەر سايىراپ تۇرار،
 سامسىپە زنىڭ ئىككى قولى ئوينىپ تۇرار.
 ئۇيغۇرلارنىڭ تائاملىرى بەرگەن لەززەت -
 ئاغزىڭىزدىن كەتمەي يىلاپ، ئايلاپ تۇرار

سېنى

ئىككى ئالەم ئىچرە جانانلار ئارا تاللىدىم سېنى ،
 سۆيىدى قەلبىم بارچە مەشۇقتىن گۈزەل چاغلاپ سېنى .
 ئاشقىڭ ياتقايمۇ بۇ زىنداندا سەنچۇن ئاھ ئۇرۇپ ،
 سۆيىمىسىه قەلبى ئىشق رىشتى بىلەن باغلاب سېنى ؟!
 جان چقار ، چىقماس لېكىن ئاشقىڭ ۋۇجۇدۇمدىن مېنىڭ .
 كۆرمىسىم پەرھاد كەبى تاغلاردا يىل - ئايilar سېنى .
 زەينىپىمىسىن بۇ مۇھەببەتنى ئەزىز بىلگەن ئەبەد .
 كاككۇكىڭىمەن ھەر باھاردا ئىزدىگەن سايراپ سېنى .
 يەتتە قات دوزاقتا كۆيىسىم گەر سېنىڭ ۋەسىلىڭ ئۈچۈن .
 شۇ ئىرۇركى سۆيىگۈنۈم دوزاقتىمۇ يايراپ سېنى .
 ساڭا بەرگەن بۇ كۆڭۈل ھەق ئوغلىنىڭ چىن ئىشىدىر ،
 بۇ ئىشقتىن قايتۇرالماس دۇشىنىم قارغاب سېنى .
 مېنى قىيىاقلارغا باسقان ئەھلى ياۋۇزلار بۈگۈن ،
 مەشۇقۇم ، چۆرەڭىھ باققىن ، يۈرىدۇ پايلاپ سېنى .
 سەن ۋاپانىڭ ئەھلى بولدۇڭ ، مەن جايانيڭ بەندىسى ،

شۇ مۇھەببەت قىلدى قەيسەر ئۇقتىدا تاۋلاپ سېنى .

مەن ئەمەس ، قەدرىڭگە زەپ يەتكەن يۈرەك مىليونچىدۇر ،

ئەسلى مەن سۆيىگەن شۇلارنىڭ قەلبىدىن قايىنالپ سېنى ،

گەر شېھىت كەتسەم گۈزەل ۋەسىلىڭگە مەن يەتمەي تۇرۇپ ،

كۈتىدۇ مەنچۈن شۇلار تاكى ئەسر ، يىللاب سېنى .

تاڭ بىلىپ نۇرلۇق جامالىڭنى توخولارمۇ ، گۈلۈم ،

قىچقىرار بۇ يۈرتىقا ھەر سۇبەسەدە مىڭ چىللاب سېنى .

ئەسقاتارسەنمۇ

كۆڭۈل بەرسەم، گۈلۈم، ئاخىر سەن ماڭا ئەسقاتارسەنمۇ،
 بىلىپ تۇرسام خىيالىڭنى، يەنە سەن قاش ئاتارسەنمۇ؟
 تومۇزدا يەلپۈگە نله رىنىڭ ئارىسىدا ئەجەپ سەن يوق،
 مېنى دەپ قىش - زىمىستاندا يولۇمغا ئوت ياقارسەنمۇ؟
 تاراقلاپ ئۆتتى بىر ھارۋا ئىشىكىڭ ئالدىدىن تۈندە،
 مېنى يارىڭغا ئوخشاشتىماي يەنە ئۇخلاپ ياتارسەنمۇ؟
 ئەگەر دە تۈڭلىكىڭدىن ئاي بولۇپ باقسام جامالىڭغا،
 شۇئان ياققان چراقلاردىك چۆچۈپ كۆزۈڭ ئاچارسەنمۇ؟
 سېنى كۆرمەككە تەشنا دۇر چرا يىلىق رەستىلەر، باغانلار،
 ئۆيۈڭنىڭ تۈڭلىكى تاركەن، قولۇڭ تارتىسام، پاتارسەنمۇ؟
 بىرى كەتسە، بىرى ئىزدەپ يۈرەر ئەسلى ئىشىق ئەھلى،
 كۆزۈڭدىن كۈن نېرى بولسام، مېنى ئىزدەپ تاپارسەنمۇ؟
 شاياتۇن كەينىگە كىرسەم، ھەسە تخۇرلارغا ھەمدە مىسىن،
 مېنى چاپ دەپ ئەگەر دۇشمەن قىلىچ بەرسە چاپارسەنمۇ؟
 سۆيەر بولساڭ، ماڭا ئاۋال ۋاپانى ئىلتىپات قىلغىن،
 ۋاپا دېۋانىسى، دەپ يا مېنىڭدىن سەن قاچارسەنمۇ؟

كاڭكۈك

بولامدىم ئاشقى يارنىڭ ئىشقىنى بىلمىسىم ، كاككۈك ،
 كۈيلىرىنى كۈيلىرىڭگە جور قىلۇرمەن ئۆلمىسىم ، كاككۈك
 چېچەك ئاچماس مۇرادىم بۇ ۋىسالىسىز ئىككى دۇنيالىق ،
 سېغىنغان مەشۇقۇمنى گەر قۇچاقلاپ سۆيىمىسىم ، كاككۈك ،
 جەھەننەم بولسىمۇ مەيلى ، شۇ ھېجران ئوتىدا كۆيدۈم ،
 مۇھەببەت ئەھلى خوب كۆرمەس شۇ ئوتتا كۆرمىسىم ، كاككۈك .
 نىكار ، دەپ كەچكىلى جاندىن قېلىچ ئالدىدا تەق تۇردۇم ،
 بېشىمدا ئۇشبو قىسمەتنى سۆزۈم جىق سۆزلىسىم ، كاككۈك .
 غېرىپ مەن سەن كەبى يالغۇز ، نىكارىم ئۇندا يىغلايدۇ ،
 نىكارىم كۇلسىدى كاشكى ، ئۆزۈم گەر كۆلمىسىم كاككۈك .
 جۇدالىققا سۈكۈت ئەيلەپ ، ئۇمۇد ئەھلى بىلەن تۇردۇم ،
 نىكارغا يەتكلى بولماس ، شۇ ھالغا كۆنمىسىم ، كاككۈك ؟

يىراقلارغا كەتمە، ئەزىزم

يىراقلارغا كەتمە، ئەزىزم،
يىراق يەرنىڭ تەشۋىشى تولا.

ياخشى ئەمەس ئايىلىپ ياشاش،
ئايىلىغاننىڭ كۆزىپىشى تولا.

يىراقلارغاكەتمە، ئەزىزم،
بارالمايمەن كەينىدىن ئىزدەپ.
يىراق يەرددە سنى دۈشمەنلەر،
ئازدۇردىۇ ئاشقىڭ بىز دەپ،

يىراقلارغا كەتمە، ئەزىزم،
يىراق يەردىن كەلمسىڭ تەستۇر،
غەملەرىنىڭدە مىنىڭ بۇ كۆڭلۈم،
سەن كەلگىچە تىنسىج ئەمەستۇر.

يىراقلارغا كەتمە، ئەزىزم،
بارالمايمەن، يوللىرى يىراق.
چۈشلىرىمگە كىرگىنىڭ بىلەن،
ئويغانسام يوق ئۇڭۇمدا بىراق.

يارىمغا مەكتۈپ

كېلەر بولساڭ، بۇگۈن كەل يارىم،
 تاشلاكەلسەڭ، بۇچرايم يوق.
 ئۆمۈر قانچە ئۇزۇن بولسىمۇ،
 ياشلىق دىگەن بىزدە دائم يوق.
 ئارىسدا يىگىت - قىزلارنىڭ،
 بۇگۈن كەلگىن ئەتەجايم يوق.
 تەنھالىققا كۆنەم يىمەن ئەمدى،
 كەتتى كۈنلەر ياندا ياييرىم يوق.
 مەن تاقەتسىز تۇغۇلۇپتىمەن،
 كۆپ تاقەتكە ئىقتىدارىم يوق.
 بۇجاھانغا سېنى دەپ كەلدىم،
 سەن بولمىساڭ ئېتسىبارىم يوق.
 تاشلاكۆرسەڭ تانارسەن بەلكىم،
 ئۇندىن ئۆزگە مەندە ۋايىم يوق.
 قانداق كىرىي باغانلارغا يالغۇز،
 جەنەتكىمۇ سەنسىز رايىم يوق.

ئوخشايىمىز

ئۇلۇقلقىتا ئىنسانلار ئاپئاق نانغا ئوخشايىمىز،
 بىرى تىكەن، مىڭى گۈل، گۈلىستانغا ئوخشايىمىز.
 خۇشاللىقى ئالەمنىڭ تۆرلىدۇ بىزلەردەن،
 كۈمۈش دېسەڭ كەم بولۇر، ئالتۇن كانغا ئوخشايىمىز.

سەييارىمىز بىر بىزنىڭ، ئۈستىمىزدە بىر قۇياش،
 ئىككى دۇنيا ئايىرلىماسى قەدىرداڭغا ئوخشايىمىز.
 كۆڭۈللەردىن كۆڭۈللەر ئىچكەن سۇنى ئوخشتىش،
 دۇرۇس بولسىمەن دەيمەن؛ خۇددى بالغا ئوخشايىمىز.

تالاڭ ئاتقۇچە كۈن پېتىپ، بىز بار يەردى گۈگۈم يوق.
 رۇخسارىمىز ئايدىن ئۇز، ياققان شامغا ئوخشايىمىز.
 ھۆرمەت بىلەن ئىززەتنى باىلىق دەيمىز بىھېساب،
 قەسۋىرىسىڭ، تاجى بار خۇددى خانغا ئوخشايىمىز.

ياپىرقىمىز، گۈلىمىز بۇ ئالەمنى بىر ئالدى،
 دەرەخ دىمەڭ، ياق تېخى يېشىل تالغا ئوخشايىمىز.

ئورۇن بەرمەس سەھۋەنگە ئىنسانلاردا سەلتەنەت،
ياخشىلارغا ياراشقان شەرەپشانغا ئوخشايمىز.

بىر قەترىدىن يارالدۇق، مۇھەببەتتن تارالدۇق،
يىلتىز تارتىپ ئۈنسۈن دەپ چاچقان دانغا ئوخشايمىز.
چولپانلىرى تۈمەنمىڭ، تۇمار ئاسسا ئەرزىيدۇ،
جامالىغا ئالەمنىڭ چەككەن خالغا ئوخشايمىز.

بىز بولۇمىز ئەڭ ئاۋال يەر يۈزىنى ئويغاتقان،
تىلسىملارنىڭ كۆزىدە سۈزۈك تائىغا ئوخشايمىز.
نەدە بولغاي ئالەمە خەته رلەردىن خالى يۈل،
دەرياسىدا ھاياتنىڭ ئاققان سالغا ئوخشايمىز.

ئىنسان دىگەن ئىللەتسىز بولمايدىكەن شۇندىمۇ،
بىرلىرىمىز نۇرى يوق غۇۋا شامغا ئوخشايمىز.
بىرلىرىمىز، مىڭ ئەپسۇس، قانائەتنى بىلمەيمىز،
پايدا - نەپنىڭ ئالدىدا چوڭقۇر ھاڭغا ئوخشايمىز.

كەچۈر بىزنى گۈل - گىيا، كەچۈر بىزنى كائىنات،
بىرده باهار، بىرده قىش - قەھرتانغا ئوخشايمىز.

ئەمما

يۇغان هويلاڭنى ماختايىسىن، كۆرۈنمه يىدۇ ئانالىڭ، ئەمما،
 ئانالىڭ يوق هويلىغا ئەسلا ياراشماپتۇ بارالىڭ، ئەمما.
 پىشۇرسالىڭ تۇتسىمۇ قاييماق گويا ناندەك قېلىنلىقتا،
 ئانائىغا بەرمىگەن سۇتتنى رازى ئەمەس كالالىڭ، ئەمما.

ئانالىڭ قانمای تۇرۇپ چايىغا، كورالىڭ تېگى داراڭلايدۇ،
 ئانائىغا ئاشمىدى چايىناي دىسە، ئۇندა شامالىڭ، ئەمما.
 ئانالىڭ يوق هويلىدىن خۇشكەن ئەجهپ كۆڭلى ئاياللىڭنىڭ،
 مومام! دەپ يىغلىسا، ئۇندىن تاياق يەپتۇ بالالىڭ، ئەمما.

جىدەلگە ئايلىنۇر سۆھبەت سېنىڭ جوزاڭدا ھەردائىم،
 ئانالىڭ نامىغا يۇتكەلسە ئاراڭلاردا پارالىڭ، ئەمما.
 كېلىنلەر مۇز چىراي بولسا، ھۇزۇر ھەردەم كېپەنلە گلىك،
 شۇنىڭغا كۆڭلى كۆنگەن ئەر ئەمەس ساغلام، سارالىڭ ئەمما.

ياياق كەلدى، ياياق كەتتى سېنى ھەر كۆرگۈسى كەلسە،
 ئاناڭنى سۆرمەي سۇندى بالاش چۈشكەن چاناڭ، ئەمما.
 ئۆيۈڭدە قىشلىرى بەزەن گويا قىشلاقىنى قويىدەك،
 جىمى يۇرت كۆزى شاھىتتۇر، ئۇنىڭ ئۇستى يالاش، ئەمما.

ئايدىڭ جىسمىدا ئالتۇن بىلەن ئەتلەس يالىدايدۇ،
 ئاناڭ ئۇستىگە زەن قويىساق، شۇئان چاندى چالاش، ئەمما.
 قولۇم - قوشنىڭ ئۈچۈن چىقماس سېنىڭدىن بىر غۇلاچ ئارقان،
 ئاناڭنىڭ بوغچىسىن چېڭىمەك ئۈچۈن تەبىار تاناڭ، ئەمما.

پۇشايمان ئايلىنۇر تائىلا دىلىڭدا بىر جاراھەتكە،
 تۈمەن ئەپسۇستا قاڭشايسەن، ساقايماس ئۇ ياراڭ، ئەمما.
 بالام، دەپ بويىنسغا ئالغان كۆيۈمچانلارغۇ كۆپ بىزدە،
 ئانام! دەپ باغرىنى ياققان كىشى بىزدە شالاش، ئەمما.

بىر كۇنى

بالاش ئازسا ئاه ئۇرما يول تاپىدۇ بىر كۇنى

ئامان بولسا ئۇلارمۇ پۇل تاپىدۇ بىر كۇنى

خاتا باسقان قەدەملەر قالدۇرغاندا قەدەمدىن

ئۆزى ماڭغان چاتقالغا ئوت ياقىدۇ بىر كۇنى

گەدەنکەشلىك ھىچكىمىدىن ئۇدۇم ئەمەس ئۇلارغا

ئۆزى كىلىپ ئالدىڭغا گەپ ئاچىدۇ بىر كۇنى

ئات بولغىچە ئاساۋتاي ھەريان چىپپ باقمامدو

ئۇلارغىمۇ بۇ دۇنيا يۈك ئارتىدۇ بىر كۇنى

ئاقنى چەككەن ئاغزىدا ئوقۇپ ئەپسۇس پۇشايمان

قاراپ ئۇلار كەينىگە ئۇھ تارتىدۇ بىر كۇنى

بۇگۇن پاتماي يۇرگەنلەر كوچىلاردا تۇن بويى

چىللىسىمۇ كوچىلار جىم ياتىدۇ بىر كۇنى

تە بىيار توقاچ قولۇڭدىن يە ۋەرمە يىدۇ ئۇلارمۇ

ئۆزلىرىمۇ ئۇن تارتىپ نان ياقىدو بىر كۇنى

بۇ ئالەمەدە هەر ئىشنىڭ سائىتى بار ۋاقتى بار

خۇددى سەندەك ئۆي تۇتۇپ ئۆيي قاقىدو بىر كۇنى

كۆندۈرسىدۇ بۇ جاھان تالاي ئىشقا ئۇلارنى

ئۇلار چاپقان ئۆستەڭدە سۇ ئاقىدو بىر كۇنى

بىز ئويىسغان نۇرۇزنى بىزدەك ئويىناب ئۇلارمۇ

ئىزىمىزدا ئىلگىرلەپ ئات چاپىدۇ بىر كۇنى

پىشانەڭگە ئاسماندىن ئىللەق قۇياش نۇر چاچسا

يۇرىكىڭگە بالاڭمۇ نۇر چاچىدۇ بىر كۇنى

سەن ئاتاڭنى ئاناڭنى ئۆتكەن بۇلساڭ ئەزىزلەپ

ئوغۇل-قىزىڭ ئۆستۈڭگە تون ياپىدۇ بىر كۇنى

شۇ ئىشلارنى كۆھلمەي ئۆلۈپ كەتسەڭ ئامال يوق

هايات بولساڭ مەيدەڭگە گۈل تاقايدۇ بىر كۇنى

يامان دىسەڭ بالاڭنى كىم بىرىدۇ ياخشىنى

هازىر يامان بۇلسىمۇ ئەسقاتىدۇ بىر كۇنى

ئۇرۇمچى

هوزورۇڭدا بىرمەھەل يۇرۇپ قايتىسم ئۇرۇمچى
 ياخشىلاردىن - ياخشىلىق كۆرۈپ قايتىسم ئۇرۇمچى
 يامانلاردىن كۆڭلۈم غەش بولۇپ قايتىسم ئۇرۇمچى
 يانچۇقلۇرۇم بەك بالدۇر قۇرۇپ قايتىسم ئۇرۇمچى
 بىر ئىشلارغا ئۆزۈمچە كۇلۇپ قايتىسم ئۇرۇمچى

ماختىغانلار كۆپ سىنى، مەنمۇ شۇنداق ماختايىمەن
 ماختىمسام قانداقچە ھەق ئادەمگە ئوخشايمەن
 بۇنەزمە مەدە ۋە لىكىن كەچمىشىمە توختايمەن
 يوشۇرمايمەن كۆرگەننى يالغان گەپنى قوشمايمەن
 گاھ تالادا، گاھ ئۆيىدە قونۇپ قايتىسم ئۇرۇمچى

توسۇۋلىپ ئۆتكۈزۈمە ي بوسۇغاڭغا بارغانى
 سەندە كۆردۈم سەرەپكە ماشىنى سالغانى
 ئانچە - مۇنچە سۇ پۇركۈپ تالاي پۇلنى ئالغانى
 ئېيتقان بولسام ئۆلەيمەن بۇ توغرىدا يالغانى
 دەرت - ئەلەمگە شۇ سەۋەپ تولۇپ قايتىسم ئۇرۇمچى

ئىككى منۇت سۇ چىچىپ، تۆت شلانكا تۆت ياقتن
 بولدى قىلىدى چىچىشنى ، سۇ چۈشكىچە تۆت چاقتن
 دەرىزىلەر توسالدى ئېقىپ چۈشكەن پاتقاقدىن
 دەسمانلارنىمى شۇپىتى چىقىپ كە تتۈق قاپقاقدىن
 ماشىنامى مەن شۇنداق يۈيۈپ قايتىم ئۇرۇمچى

ممەمانخانەڭ كۆپ ئېكەن، كىرىپ كە لەدىم بىرىڭە
 خالتام بىلەن بوغچامنى ئارتىپ ئىككى مۇرىڭە
 مۇلازىمalar ھۆمايدى يۈلۈققاندەك بۆرىڭە
 ھومايىسىمۇ مەن دۆتىمۇ چىقىپتىمىن تۆرىڭە
 سلکىۋىدى نۇمۇسقا ئۆلۈپ قايتىم ئۇرۇمچى

كۈتكۈچىلەر بىر ئاددى خادىم ئەمەس خان ئېكەن
 زاكۇنلۇشۇپ يەڭىمەك تەس، مۇتىھەمكەن قان ئىكەن
 بىزدەكىلەرگە چىرايى خۇددى قاتىق نان ئىكەن
 چەتئەللەككە ئەركىلەش ئەمما شەرەپ - شان ئىكەن
 شۇڭا سەندە تۆت كۈنلا تۇرۇپ قايتىم ئۇرۇمچى

هەر دوQMۇشتا جەرمىانەڭ ئۆتۈپ كەتتى جىنىدىن
 قۇربان بولدى ئون كوي پۇل، هەر دوQMۇشتا يىنىدىن
 كەتكەن پۇلۇم كۆپ بولدى سەندە يىگەن نىنىدىن
 پۇل مۇھىمكەن داۋىلىدىن ، دىسەم ئالدى گىلىمىدىن
 مەن سىنىڭدە ئاكامنى تۇنۇپ قايتىم ئۇرۇمچى

سوزۇك ئىكەن سىنىڭدە سودىگەرنىڭ چىرايى
 بىلىم ئەمەس كىيمىكەن ئاياللارنىڭ خىيالى
 بەزى بىرلەرنەپ ئۇچۇن بولۇپ قاپتۇ سەۋدايى
 نەپسىز گەپنى ئاڭلىسا ئۆچىدىكەن چىرايى
 جىق گىپىمنى دىيەلمەي قويۇپ قايتىم ئۇرۇمچى

ئېش پۇتتۇرمەك تەس ئىكەن سەندە سوۋغات پارىسىز
 سوۋغات ئالماي بارغانلار يانىدىكەن چارىسىز
 دىدى بىرى، قۇرۇق قول مىڭىپ بىكار ھارىسىز
 سىنى قاچان كۆرەرمەن جاراھەتسىز، يارىسىز
 سىغىنغانغا مەن سىنى توپقا قايتىم ئۇرۇمچى

مەندىن بىزار بولما ئالدىрап

پەسى باردۇر قىزىل گۈلنىڭمۇ،

ئېچىلمايدۇ قىش - ياز ھەركۈنى.

مەندىن بىزار بولما ئالدىрап،

ئەسقاتارمەن ساڭا بىر كۈنى.

تاش ئەمەسمەن تاشلاپ كىتەرگە،

قەدىرلەيمەن قەدرىمنى بىلسەڭ،

سوّيمىسىڭمۇ ياد ئىتىپ يۈرگەن،

ئەسلەپ قويىغىن خىياللار سۈرسەڭ.

قىسىمەتلەرگە تولغان ئالەم بۇ.

كۆرمىگەننى كۈرەرسەن تېخى،

بەڭباشلىقتا تاشلاپ كەتكەننى،

ئەلدىن ئىزدەپ يۈرەرسەن تېخى.

نۇر تىلەيمەن ئەقل كۈزۈڭە،

ئاقىللاردەك ياشىغىن يايىرم.

كىرەك بولسا ساڭا ۋاپادار،

مەندىن يىراق قاچمىغىن يايىرم

ئادەمدىك ياشا

قالمىسۇن ئىزىگىدىن ھايۋاننىڭ ئىزى،
 ئاگاھ بول، ئادەمسەن، ئادەمدىك ياشا.
 پۇل تاپساڭ بولمايسەن تەڭرىنىڭ ئۆزى،
 ئاگاھ بول، ئادەمسەن، ئادەمدىك ياشا.

خىيانەت بار جايىدا دىيانەت يوقتۇر،
 دىيانەت بار جايىدا جىنايەت يوقتۇر.
 ياخشىنىڭ نامىغا قىيامەت يوقتۇر،
 ئاگاھ بول، ئادەمسەن، ئادەمدىك ياشا.

ئىت يۈرگەن گوداڭنى ئەگىيدۇ قاغا،
 گوداڭغا ئۈگەنسەڭ غۇلايسەن غارغا.
 مەلىئۇنغا دوست بولساڭ يىقىنسەن يارغا،
 ئاگاھ بول، ئادەمسەن، ئادەمدىك ياشا.

گەر بىر كۈن تۇرمىسا نەپسىڭ سولاقتا،
 دەرت تارتار ۋىجداننىڭ ھەركۈن سوراقتا.

قۇرۇت بولۇپ قۇترىما، كۆرۈنگەن قاتقا،
ئاگاھ بول، ئادەمسەن، ئادەمدىك ياشا.

ئەجري يوق ئىنساندىن قارا يەر ياخشى،
قەدرى يوق مېھماندىن قەلەندەر ياخشى.
ئەمە ستۇر دوستۇڭدىن دۇر، گۆھەر ياخشى،
ئاگاھ بول، ئادەمسەن، ئادەمدىك ياشا.

ئۆيۈڭنىڭ چاشقىنى، تاغلارنىڭ شىرى...
هايۋان ئۇ، پايلايدۇ بىرىنى - بىرى.
هايۋانسىن شۇلاردىن بولمىساڭ نىرى،
ئاگاھ بول، ئادەمسەن، ئادەمدىك ياشا.

برىكەلدىڭ، بىر كەتتىڭ ئالەمدى يوقسەن،
تەقدىرده بەئەينى ئېتىلغان ئوقسەن.
يۇرسەڭمۇ گاھى ئاچ، گاھىدا توقسەن،
ئاگاھ بول، ئادەمسەن، ئادەمدىك ياشا.

رسٽوران

بىزگە سەنئەت سورۇنى تىپپ بەردىڭ، رسٽوران ،
ناخشىنىمۇ دەل ئۆزۈلە ئىيتىپ بەردىڭ رسٽوران ،
ئۇزاك تۇردى ھەرقىسىم توپ - توکۇنلەر ھەجەپمۇ ،
نان - توقاچنى سەن ئۆزۈلە يىقىپ بەردىڭ، رسٽوران ،

زامانىۋى تۇرمۇشنىڭ مۇشۇ دىدىڭ، بىر بىغى ،
ئىشىكىنى سەن باشلاپ، چىچىپ بەردىڭ رسٽوران ،
خۇشاللىقىڭ ئاز ئەمەس بىزگە بەرگەن، ئەلۇھىتتە ،
غەشلىكىنىمۇ ۋە لىكىن تىپپ بەردىڭ، رسٽوران ،

بۇزۇپ چاچتى بەزىلەر سەندىن چىقماي كۇن بويى ،
دولىسىغا ئۇرغانچە قېقىپ بەردىڭ رسٽوران ،
ئەگىز ئاقسا خوش بولدۇلە، ئىرىقىدا ئەخالقىنىڭ ،
سۇزۈلە سۇدەلە سەن ئۇنى كىچىپ بەردىڭ رسٽوران ،

سلىپ قويىدۇلە بەس - بەس كە ھەددىدىن ئاشتى ھەشەمدەت ،
چاچمىغانىنى سەن ئۆزۈلە چىچىپ بەردىڭ ، رسٽوران ،
باھاسىدىن قورقىمەن پۇكەيدىكى مىلىخنىڭ ،
برىكويلىۇقنى بەش كويىغا سىتىپ بەردىڭ ، رسٽوران ،

ئىچىدىغان بۇلۇپ قالدى چوكانلارمۇ ھىيىقماي ،
ئىچەلمىسى، تەمنى تىتىپ بەردىڭ ، رسٽوران ،
سۇزلىكىنىڭ گۇزەللىك، كۆزلىكىنىڭ تمام پۇل ،
يامانغىمۇ جىنچىراق يىقىپ بەردىڭ ، رسٽوران ،

يولى بارغۇ ھەر ئىشنىڭ ، چاتقاڭ ساڭا نە حاجەت ،
چىشىڭ بىلەن ئۇچكەڭنى چىقىپ بەردىڭ ، رسٽوران ،
ئۇخلىمايسەن پۇل ئۇچۇن ، بايىۋەتچىلەر ئىشىرەتتە ،
ئاتىلىرىنى تۇن بويى بىقىپ بەردىڭ ، رسٽوران ،

بەرمىسىمۇ بەرمە قىزىڭنى

شەھرىمىزدە بىر تۈرى بۇزۇلدى،
مۇھەببە تكە ئۇنۇپ شۇم تىكەن.
بەرمەس بويپتۇقىزىنىڭ ئانسى،
سەۋەپ يىگىت سەھرالق تىكەن.

«ئجاد» قىپتۇرۇقىسام شۇنداقلار،
سەھرالقنى داڭگال دىگەنلىنى.
«كەشپ» قىپتۇرۇيىزا سەھرانى،
ئادەم تۇرماس جاڭگال دىگەنلىنى.

تەكتى ئەسلى بۇ شەھەرنىڭمۇ،
چۈل ئىدىغۇ جاڭگال ئىدىغۇ.
ئەسلىپ باقسۇن ئاشۇ خېنمىلار،
بۇۋىسىمۇ «داڭگال» ئىدىغۇ.

شەھەربولاي دەپ قالدى يىزا،
كۆرمەي تۇرۇپ جاڭگال دىمىگىن.
بەرمىسىمۇ بەرمە قىزىڭنى،
سەھرالقنى داڭگال دىمىگىن.